

Nas tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec - Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu - Erscheinungsort Klagenfurt

LETO 41V. / STEVILKA 45

CELOVEC, DNE 10. NOVEMBRA 1966

CENA 2.- ŠILINGA

Po koncertu

Kdor se je udeležil nedeljske koncertne prireditve v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu, mu bo ostal ta dogodek v najlepšem spominu. Gostoval je med nami Akademski pevski zbor Tone Tomšič - naslednik predvojnega Akademskega pevskega zbora, ki ga je ustanovil France Marolt. Ker prinašamo poročilo o pevskem koncertu na kulturni strani našega lista, naj sledi na tem mestu v zvezi s pevskim nastopom gostov iz Slovenije, le nekaj načelnih ugotovitev.

Pred letom dni je bilo izpovedano ob priliki obiska predstavnikov koroških Slovencev v Sloveniji po zastopnikih slovenske vlade, da želi matični narod gledati na manjšino v zamejstvu kot na celoto. Ob priliki uradnega obiska v Sloveniji je zastopal Krščansko kulturno zvezo njen predsednik, ki je podal pri razgovorih s predstavniki slovenske vlade pregled delovanja naše prosvetne organizacije. Pričakovati je bilo, da bo prišlo prej ali slej tudi do kulturnih srečanj pevskih, igralških in glasbenih skupin iz Slovenije z organizacijami, ki poudarjajo važnost prosvetnega dela v smislu krščanskih načel.

Do prvega tovrstnega nastopa, ko je gostoval Akademski pevski zbor iz Ljubljane v okviru Zveze pevskih društev na Koroškem, je prišlo v nedeljo, dne 6. novembra. Da so taka gostovanja danes tudi v našem okviru možna, je pripisovati sledečim razlogom:

Koroški Slovenci se čutimo v celoti kulturno povezane s slovenskim narodom. Ne glede na svetovnonazorno usmeritev in politično prepričanje gledamo v Jugoslaviji soprodpisnico avstrijske državne pogodbe ter državo, ki se je zavzemala v preteklih letih za dobre sosedne odnose z Avstrijo. Čim boljši bodo ti odnosi med obema državama, tem večje koristi bo od tega imela tudi slovenska manjšina. V tej luči je treba gledati na nedeljsko kulturno prireditev ter srečanja, ki bodo v bodoče sledila na Koroškem ali v Sloveniji.

Pri tem pa je treba poudariti, kar je pred koncertom Akademskega pevskega društva zapisal tajnik Zveze pevskih društev, ko je dejal: »Dosljej je Zveza pevskih društev vedno prirejala pevske koncerte s svojimi zbori, ki so vsi doma na Koroškem. S tem je vršila in bo še vršila gotovo prvo nalogo, ko na ta način skuša ohranjati, gojiti in dvigati kulturni zaklad slovenske pesmi in petja pri nas na Koroškem.«

Težišče našega kulturnega dela more biti torej vedno spet le na Koroškem. Zavedamo pa se, da je treba ponesti koroško pesem, besedo in melodijo tudi med rojake v Sloveniji, da utrdimo tako medse-

Strašne poplave v Italiji in Avstriji

Na stotine mrtvih v Italiji - V Avstriji izgubilo življenje 23 ljudi

Grozne so posledice po strašnem neurju, ki je zajelo ob koncu tedna vse južne in zahodne avstrijske zvezne dežele, kakor tudi skoraj vso severno in srednjo Italijo. Samo v Avstriji so narasle vode in deroče blato in mulj umorile 23 oseb, medtem ko so našteali v Italiji že 200 mrtvih, a računajo da je izgubilo življenje pri tem strašnem neurju še več sto ljudi. V Italiji so posebno utrpela največjo škodo mesti Benetke in Firenze. Pogled na mesto Firenze, ki je odeto v plast blata je strahoten. Blatna plast pokriva spomenike in vsa poslopja. Škoda je neprecenljiva. Vsa zadnja vojna ni morda napravila toliko škode v Firencih, kakor jo je te dni napravila voda reke Arno.

Nad pošastno sivo koroško pokrajino je v nedeljo zasijalo zopet krasno jesensko sonce, toda posledic katastrofe s tem le ni moglo omiliti. 23 ljudi je izgubilo življenje v poplavah, ki so se sedaj že tretjič v teku 14 mesecev razdvijale nad Koroško. Umrli so v naraslih potokih, pod ruševinami svojih hiš in v umazanorjavem blatu usadov, ki so se valili z gora v doline. Tisoči prebivalcev so znova ostali brez stre-

bojne bratske vezi. Gostovat pa bomo šli le s kvalitetnimi kulturnimi prireditvami.

Jasno pa je tudi, da nimamo namena, gojiti kulturnega dela med koroškimi Slovenci pretežno z gostovanji raznih kulturnih skupin iz Slovenije. Ob njih hočemo dvigniti le raven našega kulturnega dela. V imenu Zveze pevskih društev je njen tajnik govoril celo o dolžnosti, »da predstavi svojim pevcem in našemu ljudstvu na Koroškem zbere, ki zmorejo več kot mi, ki nam morejo biti v vzgled, ki nam morejo pokazati višjo raven pevske kulture, da se nam tako občutno in jasno zasveti cilj, ki naj bi ga skušali doseči tudi mi.«

Nedeljsko srečanje pa je pokazalo tudi, da je možna kulturna prireditev brez političnega obeležja. Naši gostje iz Slovenije so se ozirali pri izbiri programa na koroško mentaliteto in mišljenje slovenskega prebivalstva v deželi, prireditelj pa se je zavedal, da gre pri gostovanju Akademskega pevskega zbora v prvi vrsti za koncert, ki je namenjen koroškim Slovincem.

Tako je bil napravljen z nedeljsko prireditvijo v kulturnem življenju manjšine spet korak naprej. Upravičeno smo bili veseli dogodka vsi: ljubljanski akademiki kot koroški Slovenci.

he. Komaj so popravili škodo na svojih hišah, ki jo je povzročila povodenj v avgustu, že so pridivjale v deželo nove poplave.

Ta tretja katastrofa je prišla nenadoma: sprva je zapadel sneg; potem se je vreme v kratkem času spremenilo. Pričelo je deževati kot iz škafe. Ker je padal topel dež, se je začel sneg hitro taliti in vode so se zile v doline in z njimi tudi ogromne zemeljske plasti prinašajoč s seboj smrt in obup.

Na tisoče ljudi, ki so na Koroškem in Vzhodnem Tirolskem rešili vsaj svoja gola življenja, se še ni opomoglo. Nova nevarnost, ki jim sedaj preti, je zima, ki pravkar z vso neusmiljeno trdoto in neizprosno prihaja v doline Mölle, Zilje in Drave. Vprašanje pa je sedaj, če bodo vsi ti nesrečneži, brez strehe, z majhno zalogo obleke in hrane, ponajveč z mnogimi otroki, prestali bližajočo se mrzlo zimo?

Škoda, ki jo je zadnja povodenj povzročila, cenijo na okoli 1 milijardo šilingov.

Nacizem dviga glavo v Nemčiji

S preplahom je vsa Nemčija in tujina sprejela uspeh čisto desno usmerjene Nacionalno demokratske stranke Nemčije (NPD), ki je v nedeljo pri deželnozborskih volitvah v Hessenu dobila četrto milijona glasov in s tem 8 od 69 dežel. poslancev. Po večini socialnodemokratska zvezna dežela Hessen je prva, kamor bo poslala komaj leta 1964 ustanovljena Nacionalna demokratska stranka Nemčije svoje zastopnike v deželni zbor.

Zvezni kancler prof. Erhard, ki se bori za svoj politični obstoj, je v ponedeljek poklical k sebi dva kandidata, ki naj bi prišla v poštev kot njegova naslednika, in sicer voditelja krščansko demokratske frakcije (CDU) Barzela in bavarskega predsednika krščansko socialne stranke Strauša. Glavni predmet pogovora je bil senzacionalni uspeh ekstremno desno usmerjene Nacionalno demokratske stranke Nemčije (NPD) v Hessenu.

Ker se izstop Svobodne demokratske stranke Nemčije iz vladne koalicije pri deželnozborskih volitvah v Hessenu ni izplačal, še nasprotno je res, stranka je utrpela izgube pri volitvah, bo sedaj kancler Erhard poskusil pridobiti svobodne demokrate ponovno za koalicijo.

V nedeljo bomo volili

Zaradi hudega neurja in poplav, ki so bile pretekli teden v mnogih krajih Koroške, je deželna volilna komisija preložila volitve v Deželno kmetijsko zbornico od 6. novembra na nedeljo, dne 13. novembra 1966.

AMTLICHER STIMMZETTEL		
1		☐
2		☐
3		☐
4	SKUPNOST JUŽNOKOROŠKIH KMETOV (GEMEINSCHAFT D. SÜDKR. BAUERN)	☒

Kmetovalci južne Koroške!

V nedeljo, dne 13. novembra 1966 bomo vsi tako dali glas za

„Skupnost južnokoroških kmetov“!

● Šli bomo na volišče že v dopoldanskih urah, ker bodo volišča odprta samo dopoldan.

■ Volili bomo z uradno glasovnico naše zastopnike za občinski kmečki odbor (Ortsbauernausschuß), za okrajno kmečko zbornico (Bezirksbauernkammer) in za deželno kmetijsko zbornico (Vollversammlung der Landwirtschaftskammer).

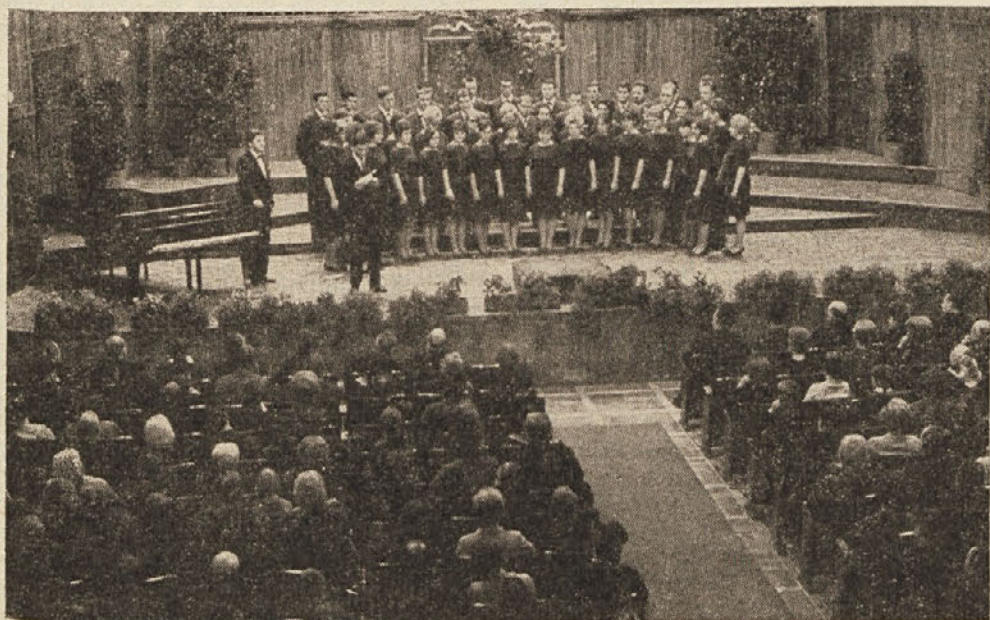
● Uradne glasovnice dobite na volišču. Oddali bomo v kuverto torej 3 glasovnice in napravili na vseh križec tako, da bomo volili Skupnost južnokoroških kmetov.

● Kjer ni bila vložena naša lista za občinski kmečki odbor (Ortsbauernausschuß), volimo naše zastopnike na listi Skupnost južnokoroških kmetov (lista 4) v okrajno kmečko zbornico in v deželno kmetijsko zbornico.

● Kandidati Skupnosti južnokoroških kmetov so možje iz naše srede. Južnokoroški kmetje potrebujemo v občnem zboru Kmetijske zbornice za Koroško in v odborih okrajnih kmečkih zbornic močno zastopstvo. Vse stranke so nas doslej v zbornici zapostavljale. Zato združimo vsi svoje moči in oddajmo brez izjeme svoje glasove v nedeljo, dne 13. novembra 1966 za

Skupnost južnokoroških kmetov

(GEMEINSCHAFT DER SÜDKÄRNTNER BAUERN).

Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ ob nastopu v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu.

Politični teden

Po svetu . . .

TISKOVNA KONFERENCA FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA DE GAULLA

De Gaulle je imel pred kratkim napovedano tiskovno konferenco. Med drugim je izjavil: »Kar se tiče Francije, ni nič dramatičnega, kar bi imeli danes povedati, kajti v nasprotju s tem, kar se je pogosto zgodilo in kar se dogaja v številnih drugih državah, ne preživlja Francija sedaj nobene drame.«

V začetku je de Gaulle poudaril, da francoska politika teži za tem, da Francija ostane neodvisna pri izvajanju svoje vloge na svetu. To pa seveda ne pomeni, da hoče ostati osamljena ter noče vezati rok svoji dejavnosti in dejavnosti drugih. Dodal je, da mora Francija sodelovati s svojimi družabniki, in je pripomnil: »Toda neodvisnost pomeni, da mi sami odločamo, kar se nam zdi umestno storiti in s kom, ne da bi nam katera koli druga država ali druga skupnost karkoli vsilila.«

Neodvisna francoska politika

Zatem je de Gaulle omenil ošibitev Francije v mednarodnih odnosih po dveh svetovnih vojnah in je dodal: »Nekateri bi hoteli, da bi se Francija podredila Moskvi. Drugi bi hoteli, da bi se Francija spojila v Evropo, ki bi jo navdihoval »nadržavni mit«, da bi spojila svojo obrambo v okviru NATO, da bi se odpovedala svoji odgovornosti v okviru OZN. Seveda je potrebno, da te ustanove obstajajo in mi smo pogostoma imeli korist od naše udeležbe pri njih. Toda če bi poslušali tiste njihove skrajne zagovornike, ne bi ti organizmi, kjer prevladuje politična zaščita, vojaška moč, gospodarska moč, večstranska pomoč ZDA bili za nas nič drugega kakor zavesa naše podreditve ameriškemu gospodarstvu. Vsakdo pa ve, da nisem nikoli prenehal spodbujati naše dežele, naj se zavzame za svojo neodvisnost. V tem je enotnost politike, ki je po volji ljudstva postala politika republike. Sicer se ne vidi, da bi to škodovalo Franciji in svetu. Nasprotno, zdi se, da to, kar delamo v zunanji politiki in stališča, ki jih zavzemamo, so konec koncev koristna vsem in še posebej našim ameriškim prijateljem.«

De Gaulle o Vietnamu

Zatem je de Gaulle govoril o Vietnamu in je ponovil prepričanje, da ni vojaške zmage, ki bi lahko omogočila Američanom, da si podredijo Vietnamce, »in ne verjamemo niti v možnost, da bi Vietnamci uničili ameriške sile.«

»Ne predlagamo,« je nadaljeval de Gaulle, »nobene vrste posredovanja, ki ga nihče ne bi sprejel in ki ne bi nikamor pripeljalo. To pa ne izključuje, da je po našem absolutno obsojanja vredno dejstvo, da zelo velika država bombardira majhno ljudstvo, in prav tako nič manj niso obsojanja vredne izgube vojakov na obeh straneh. Toda ne postavljamo mirovnih načrtov iz enostavnega razloga, ker je mir sedaj nemogoč. To pa se izključuje, da nakažemo kolikor mogoče jasno, kakšni so po našem mnenju pogoji, ki bi nekega dne lahko omogočili pogajanja za konec vojne.«

Po mnenju de Gaulla so ti pogoji odvisni od odločitve Američanov, ki morajo spoštovati načelo, da mora vsak narod sam in na svoj način in torej s svojimi sredstvi urejati svoje zadeve. »Američani bi morali torej umakniti v Ameriko svoje sile in sprejeti kot podlago za prihodnjo ureditev dejansko in res nadzorovano nevtralnost jugovzhodne Azije in pomoč, ki naj bi se dala tej, da bi lahko popravila svoje razdejane in nadaljevala svoj razvoj. Končno bi bilo potrebno, da Američani priznajo, da v Aziji nista noben sporazum, nobena važna pogodba veljavna brez udeležbe Kitajske, in da bi morale izvajati zaključke, kar se tiče odnosov s to veliko državo in mesta, ki ji priteče v Združenih narodih.«

De Gaulle je nato izjavil, da francoska politika »draži številne osebe na drugi strani Atlantika«, in je dodal: »Mi mnogo damo na to politiko, ker smo prepričani, da ni druge rešitve za ta spor, če naj ostane krajeven.«

Na koncu je glede Vietnama izrekel prepričanje, da bi Američani, obdani z ugledom, močmi in bogati, imeli moralno in materialno vso korist storiti tako, da bi bil

mir mogoč z njihovo pomočjo. Dodal je: »To mislimo o tem vprašanju. Če govorimo tako jasno, je zaradi tega, ker smo dali zgled v Alžiriji, s tem da smo prevzeli odgovornost, da prepustimo mesto miru.«

Na vprašanje glede morebitnega vstopa Velike Britanije v evropsko gospodarsko skupnost je de Gaulle izjavil, da mora evropski kontinent sam organizirati od enega konca do drugega svojega ozemlja pomirjenje, sporazum in sodelovanje.

Kar se tiče Nemčije, je de Gaulle omenil, da je Francija pred štirimi leti »celo sklenila z zvezno Nemčijo in na njeno zahtevo pogodbo, ki bi lahko bila podlaga za posebno sodelovanje teh dveh držav v politiki, gospodarstvu, kulturi in obrambi.« »Ni bilo odvisno od nas, je pripomnil, če so prednostne vezi, ki jih je Bonn navezal in brez prestanka razvijal z Washingtonom, odvzele navdihljenje in bistvo temu francosko-nemškemu sporazumu.«

Evropska skupnost

De Gaulle je zagovarjal zatem francosko politiko glede evropske skupnosti in je dejal, da je ta francoska politika preprečila, da bi se ta skupnost »zgrubila po poteh brez izhoda«. Nato je de Gaulle izjavil, da gospodarska skupnost šestih držav narekuje tudi politično sodelovanje med temi državami, če hoče biti trajna in se razvijati. Francija želi to politično sodelovanje, če zavzame izrazito evropsko smer. Po njegovem mnenju je prav ta pogoj do sedaj onemogočil sprejem francoskega načrta, ki edini lahko pripelje do politične Evrope. Zatem je poudaril, da prava evropska enotnost predpostavlja sporazum med državami zahodne Evrope in državami vzhodne Evrope. Pri tem je omenil številne pobude Francije v ta namen in zlasti njegov nedavni obisk v Sovjetski zvezi in napovedane obiske voditeljev v Parizu. Poudaril je tudi korist, ki jo zaradi te francoske politike do vzhodne Evrope imajo lahko vse druge države in tudi Amerika.

Glede atlantskega zavezništva je de Gaulle izjavil, da obstoj tega zavezništva ni bil v nevarnosti zaradi želje Francije, da znova dobi svojo neodvisnost. Poudaril je, da Francija kljub temu, da še vedno pripada zavezništvu, ne sme več podrežati svojih oboroženih sil tuji oblasti. Čez pet mesecev bodo vse zavezniške enote in vsa zavezniška oporišča zapustili francosko ozemlje. Poleg tega bo potrebno posebno dovoljenje za vsak primer posebej za prevajanje materiala, ladij in letal po franco-

skem ozemlju, po francoskih vodah in francoskem zraku.

Atomska sila

De Gaulle je poudaril, da namerava še dalje razvijati francosko atomsko silo, ki bo prihodnje leto imela zmogljivost več tisoč kiloton, čez štiri leta pa se bo spremenila v termonuklearno silo. Dejal je, da francoska jedrska sila ne more povečati nevarnosti za svetovni mir ali kogar koli ogroziti. »Nasprotno, je dodal, ob obstoju dveh velikih držav, ki s svojim orožjem lahko uničita vsako drugo državo, predstavlja francoska atomska sila dejstvo, ki lahko omili napetost in lahko zmanjša, kakor je že zmanjšala, tisto nevarno igro, ki se imenuje hladna vojna.«

Glede Džibutija je de Gaulle govoril o stanju na tem ozemlju, o francoski gospodarski pomoči in o razvoju šolstva in zdravstva. Omenil je demonstracije za neodvisnost med njegovim obiskom in je ponovil, da bodo v kratkem prebivalci tega ozemlja odločili o svoji prihodnosti. Če bo njihov odgovor »negativen«, bo Francija umaknila s tega ozemlja svoje predstavnike in svoje vojake, bo ukinila svojo podporo in bo prepustila breme uprave tistim, ki nagovarjajo prebivalstvo, naj zahteva neodvisnost. Če pa bo odgovor »pozitiven«, bo Francija imela to ozemlje še dalje povezano s svojo usodo ter ga bo podpirala in ščitila.

BREZUSPEŠNA POGAJANJA O BRITANSKI VOJAŠKI SILI V ZAHODNI NEMCIJI

Angleško-nemška pogajanja za financiranje britanskih vojaških enot v Zahodni Nemčiji so se nedavno zaključila brezuspešno. Uradno sporočilo pravi, da pogajanja niso menjala različnega stališča o tej zadevi ter da bodo zadevo znova skrbno proučili med angleško-nemško-ameriški pogovori. Sporočilo dodaja, da je nastal »kočljiv« položaj, ki ga bo britanska vlada temeljito proučila.

Bonnska vlada je ponudila 31 milijonov šterlingov za prihodnje finančno leto, medtem ko znašajo celotni stroški za vzdrževanje te vojske 94 milijonov šterlingov letno. London poudarja, da bonnska ponudba ni realistična. Poleg tega je bonnska vlada pozvala britansko vlado, naj ne sprejme nobenega sklepa o umiku svojih čet pred sestankom predstavnikov angleške, bonnske in ameriške vlade. Vendar pa ni britanska vlada sprejela te zahteve.

Na sestanku v Bonnu bodo razpravljali tudi o navzočnosti ameriških čet v Nemčiji. V Londonu krožijo govornice, da namerava britanska vlada umakniti iz Zahodne Nemčije eno od svojih treh divizij.

. . . in pri nas v Avstriji

PORAZNE UGOTOVITVE GLEDE VOJNIH ZLOČINCEV V AVSTRIJI

Načelnik »dunajskega centra za židovsko dokumentacijo« inženir Simon Wiesenthal (katerega zasluga je tudi, da so ujeli Adolfa Eichmanna) je na tiskovni konferenci izjavil, da so med zadnjo svetovno vojno, ko je bila Avstrija vključena v hitlerjevsko Nemčijo, številni avstrijski državljani zakrivali smrt približno treh milijonov Židov.

Wiesenthal je obrazložil spomenico, ki jo je poslal pred kratkim avstrijski vladi. Med drugim poudarja v spomenici, da so se ukrepi za širokopotezno uničevanje Židov začeli v Avstriji, izvajali so jih avstrijski nacisti in so, na žalost, uživali privolitev važnega dela prebivalstva. Poleg tega so bili v vseh važnejših političnih in vojaških organih, ki so delovali za uničenje Židov, elementi avstrijskega pokolenja. To se tiče zlasti gestapa, na katerega vodstvu je bil advokat iz Linza Ernst Kaltenbrunner; prav isto velja o Eichmannovem uradu.

Wiesenthal je zatem obsodil dejstvo, da so v Avstriji še vedno v službi policijski agenti, zdravniki javnih ustanov, sodniki in funkcionarji, ki so sodelovali pri uničevanju Židov. S tem v zvezi je navedel primer šolskega ravnatelja, ki še vedno službuje na Koroškem, kljub temu, da ga je neko italijansko sodišče obsodilo na do smrtno ječo in o čemer so bile avstrijske oblasti večkrat obveščene.

Kritiziral je zatem avstrijske oblasti in jih obtožil brezbriznosti. Poudaril je, da v Avstriji pripravljajo procese proti vojnim zločincem (kakor na primer proces proti Novaku in Rajakowitschu) zelo površno ter opuščajo ali zanemarjajo skrajno hude obtožbe.

V spomenici, ki jo je predložil dunajski vladi, so našeta imena številnih Avstrijcev, ki so bili vpleteni pri ustanavljanju in delovanju uničevalnih taborišč (kakor so taborišča v Lublinu na Poljskem, Belzec, Treblinka, Terezin, Dachau, Buchenwald, Mauthausen) in pri nadzoru geta v Varšavi, Vilni in Rigi. Po mnenju Wiesenthala so številne od teh oseb sedaj na svobodi, čeprav so sedanjim avstrijskim oblastem znana njihova zločinska dejanja med drugo vojno. V pismu, ki je priloženo spomenici, omenja Wiesenthal kritike, ki jih izziva v tujini ravnanje avstrijskih oblasti, in zaključuje: »Če bo to vprašanje ostalo nerešeno, bo Avstrija kriva pred zgodovino in bo za vedno škodovala svojemu ugledu.«

ŠE NOBENEGA ZAKONA ÖIG S 1. JANUARJEM 1967

(Glej članke o problemu ÖIG v Našem tedniku v številkah 40, 41 in 43.)

Zakon o ÖIG (Avstrijska industrijska upravna družba), ki bi bil za poddržavljeno industrijo in njene organizacije tako nujno potreben, še ne bo mogel veljati s 1. januarjem 1967. leta.

Osnutek zakona, katerega je v glavnem izdelal državni tajnik dr. Taus in predložil ministrskemu svetu prometni minister dipl. inž. dr. Ludwig Weiß, je vlada na svoji zadnji seji odklonila. Kot se je šele sedaj izvedelo, sta bila proti sprejetju tega osnutka posebno zvezni kancler dr. Klaus in podkancler, trgovinski minister dr. Bock. Oba sta se izrekla za to, da je treba na novo izdelati zakonski osnutek Avstrijske industrijske upravne družbe. S tem je Gospodarska zveza (tudi kot predstavnik Industrijskega združenja) izvojevala mogoče za

SLOVENC

doma in po svetu

80-letnica mladinskega pisatelja Josipa Ribičiča

V četrtek, dne 3. novembra, je slavil slovenski mladinski pisatelj Josip Ribičič 80-letnico svojega rojstva. Ribičič je bil rojen na otoku Krku 3. novembra 1886. Mladostna leta je preživel na Goriškem in v Furlaniji. Po končanem učiteljskem v Kopru je prišel na Ciril-Methodovo šolo v Trst. Tam je ostal do leta 1925, nato se je preselil v Ljubljano, kjer še danes živi vever in čil.

V drugi svetovni vojni je bil pisatelj z družino vred zaradi odkritega slovenstva obsojen od zasledbenih vojaških oblasti na 20 let ječe. Vendar ga to ni strlo, nasprotno še bolj si je bil svest vere v zmago pravične stvari.

Pisatelj Ribičič ni bil le dober učitelj, ampak ga je Bog obdaril še s čutom za spoznavanje in razumevanje otroške duše in otroške srca. In vprav v ljubezni do mladine je najti pri njem spodbudno moč za neumorno dejavnost na poprišču pisateljskega dejanja in nehanja. Zato je njegovo pisateljsko pero obogatilo slovensko literaturo z obilico poučnih, zabavnih in vzgojnih knjig.

Njegovi leposlovno-vzgojni mladinski spisi so: Kraljestvo čebel, Vsem dobrim, v Kraljestvu palčkov, Razvaline, Kokoški rod, Mladje, Miškulin, Čirimirčki, Miklavževa noč, Nerga, Barka zaplaval, Udarniki, Tinče in Binče, Utripi in letos biografsko delo Moja mlada leta.

Kot mlad učitelj je v dobi fašističnega pritiska urejeval v Trstu mladinski list »Naš rod«, s katerim je po prvi svetovni vojni postavil izhodišče mladinske revialne literature. To delo je nadaljeval v Ljubljani kot glavni urednik »Cicibana« in pri drugih mladinskih listih in založbah.

Pisateljsko delo Josipa Ribičiča preveva pristni humanizem z izrazitim občutjem za vredino, optimizem in zdrava vera v človeka in v življenje.

Umetniški jubilej operne pevke B. Stritarjeve

Pred kratkim je praznovala v ljubljanski Operi altistka Bogdana Stritarjeva 25-letnico umetniške poti. Za svoj jubilej si je izbrala vlogo Azucene v Verdijevem »Trubadurju«, svojo najbrž najboljšo stvaritev na deskah osrednje slovenske operne hiše. Jubilejna predstava je sloves Bogdane Stritarjeve — pevke ter še posebej njen sloves pretresljive, usodne ciganke v »Trubadurju« le še potrdila. Razprodana operna hiša in pogosti navdušeni aplavzi med predstavo so bili le skromna nagrada navdušenega občinstva za neštete dragocene umetniške užitke, ki jih je pevka — jubilatka razdajala vzdolž svoje 25-letne umetniške poti. Ob koncu predstave je občinstvo zasulo Bogdano Stritarjevo s številnimi šopki cvetja.

Umrla 94-letna Tržačanka

Nedavno je umrla v Trstu Josipina Okretič, ki je dočakala visoko starost 94 let. S 33 leti je postala vdova s petimi otroki, ki jih je vzgojila v narodnem in verskem duhu. Še zadnja leta je redno obiskovala slovensko službo božjo in je pogosto prejemala sv. zakramente. Bila je stalna naročnica »Katoliškega glasu« in je vedno rada kupovala in brala slovenske knjige. Težave in preizkušnje življenja je prenašala s krščansko vdanostjo. Vsem, ki so se do nje obračali, je rada pomagala. Sedaj je odšla po plačilo k Njemu, ki mu je vse življenje zvesto služila.

podržavljeno industrijo, usodno zmago nad ÖAAB (Zveza avstrijskih delavcev in namščencev).

Odklonitev osnutka zakona ÖIG v ministrskem svetu pomeni, da Avstrijska industrijska upravna družba ne more veljati v predvidenem roku, to je 1. januarja leta 1967.

Neodložljivo sklepanje o zakonu pa je za poddržavljeno industrijo neobhodno in nujno potrebno, ker ustvarja zakon šele predpogoj za nameravano razčiščenje, ureditev in strnitev znotraj poddržavljenih podjetij.

Glavna sporna točka v osnutku zakona o Avstrijski industrijski upravni družbi je investicijski fond (naložbeni sklad) za poddržavljeno industrijo. Njegovo nameravano opustitev ob koncu leta 1967 (po predlogu zveznega kanclerja dr. Klause osebno), naj bi bili obdržali v pojasnjenih pripombah o Avstrijski industrijski upravni družbi. Sedaj pa so kritiki privatnega gospodarstva pregovorili zveznega kanclerja: Zahtevajo brezpogojno opustitev investicijskega fonda brez poročstva, da bi morali v proračunu preskrbeti potrebna sredstva za poddržavljeno podjetja.

Uspeli koncert APZ „Tone Tomšič“ iz Ljubljane

Preteklo nedeljo, 6. novembra 1966, je nastopil v veliki dvorani Doma glasbe eden najboljših slovenskih zborov Akademski pevski zbor (APZ) „Tone Tomšič“ iz Ljubljane. Pred nabito polno dvorano poslušalcev, ki so z vsih strani prihiteli na prireditev, je zbor pod vodstvom dirigenta g. Marka Muniha izvajal z izrednim uspehom vokalni koncert pretežno slovenskih pesmi. Med poslušalci smo kot častne goste opazili mil. g. kanonika Aleša Zechnerja, šolskega nadzornika g. dr. Val. Inzka z gospo, ravnateljica Slovenske gimnazije v Celovcu g. dvor. svetnika dr. Joška Tischlerja, predsednika Krščanske kulturne zveze g. prof. Pavla Zablatnika in druge.

Program, ki ga je APZ izvajal, je — kot običajno pri pevskem koncertu — obsegal dva dela: umetno in ljudsko pesem.

Pri umetni pesmi je pevovodja segel najprej v preteklost: Predstavil nam je s prvo pesmijo Jakoba Gallusa in z naslednjo Gabrijele Plavca dva slovenska skladatelja iz pred davnih let, ki sta v dobi renesanse v tujini razvila svoje glasbene zmožnosti — Gallus na Češkem v Pragi in Olomocu (okoli leta 1590), Plavec v Nemčiji v Mainzu (okoli leta 1620). Gallusov »Nevoščljivec« je zvenel pritaženo, ponekod sunkovito, glavna odlika podajanja pa je bila velika lahkotnost. V Plavčevi bolj masivni skladbi je ta lahkotnost še bolj prišla do izraza.

Iz polpreteklosti sta bili zopet dve pesmi. »Večerna pesem« Antona Lajovica je romantično občutena skladba, melodije glasov se prelivajo v skrivnostnih harmonijah. Ena izmed najlepše podanih pesmi v prvem delu! Posebno lepo je bilo zadnje naraščanje. — »Mesečina« hrvaškega skladatelja Blagoje Bersa je vokalna skladba brez besedila — zanimivost, ki jo v sodobni glasbi večkrat srečamo. Pri podajanju pa se mi zdi, da bi morali biti glasovi še bolj mehki in zlitii; sopranov in tenorjev »a« je bil nekoliko presvetel, bolje povedano — preveč iz grla zapet.

Sodobno slovensko zborovsko pesem je zbor lepo predstavil s tremi pesmimi: Šivic — »Domovina je vse«, Srebotnjak — »Temni bori«, in Pahor — »Oče naš hlapca Jerneja«. Vsaka teh pesmi je po svoje stavila skrajne zahteve zboru. In zbor jim je bil kos. Nad vse zanimivo pa je bilo, da je občinstvo vse tri hvaležno sprejelo, Pahorjevo naravnost z navdušenjem in je že tu hotelo izsiliti ponavljanje.

Drugi del koncerta je bil obširnejši. Obsegal je ljudske pesmi. Kot prva je bila na vrsti ponarodela Jenkova »Lipa zelena je«. To je za APZ znamenita pesem, seveda kolikor se sedanji mešani APZ smatra za naslednika predvojnega moškega APZ, ki ga je ustanovil in vodil France Marolt. V pozni jeseni leta 1941 — torej že pod italijansko zasedbo — je na koncertu v Ljubljani zbor zapel tudi to Jenkovo pesem, — doživeto in živo še prav posebno zadnji dve kitici. Pri »... nova pomlad zelena novi cvet bo gnala...« je zbor začel naraščati in pohitevati, da smo čutili plati novo življenje; pri »... pesmi prepevale...« pa je od zboru mogočno pljusnilo v dvorano, jo elektriziralo, da je občinstvo z gromovitim ploskanjem odgovorilo — še preden je zbor odpel pesem. Ploskanje in odobravanje kar ni hotelo odnehati. Zbor je še enkrat zapel zadnji dve kitici in občinstvo je še enkrat enako odgovorilo. V dvorani pa je bilo tudi nekaj predstavnikov italijanskih zasedbenih oblasti. Dali so si pojasniti besedilo in so vse skupaj, petje in obnašanje občinstva, vzeli za demonstracijo proti sebi in — APZ-ju čez nekaj dni prepovedali za naprej vsak nastop: Maroltov APZ je moral umolkneti.

Na ta dogodek sem se živo spomnil, ko sem poslušal, kako je zapel sedanji mešani APZ »... nova pomlad zelena novi cvet bo gnala«. Zapel jo je sicer v drugih okoliščinah toda z istim ognjem, ki je občinstvo enako elektriziral kot nekoč.

In potem so se vrstile ljudske pesmi, druga za drugo, ena lepša od druge, nekatere v preprosti domače zvoneči priredbi, druge umetno koncertno oblikovane, med njimi tudi tri koroške: »Ribce po Murjici pravajo« v Devovi, »Dečle, to mi povej« v Mirkovi in »Marija se bzične inoj mi gre« v Tomčevi priredbi. Oskar Dev je doslej naš najbolj uspešni nabiratelj koroških ljudskih pesmi. Pred dobrimi šestdesetimi leti jih je križem po naših krajih zapisal okoli tristo. Mnoge izmed teh je nato harmoniziral in izdal. Da so njegove priredbe mikavne in zelo pevne, je razumljivo: če kdo, potem je prav Dev znal kar najbolj zadeti duha ljudske pesmi. Vasilij Mirk je lepo, preprosto, a zelo učinkovito priredil »Dečle, to mi povej«. Moti pa izraz »dečle«. Na Koroškem rečemo »Deklič, dekle, dečva,« misem pa še čul, da bi kje rekli »dečle« (zvalniki). In še: Ali ni lepši in mnogo bolj v slogu celotne priredbe sklep,

kakor ga je Mirk zapisal (v terčni legi), kot pa sopranov postop preko sedme stopnje v oktavno lego?

Tretja koroška je bila »Balada o mlinarju« v Tomčevi obdelavi. To je bila ena izmed najbolj zahtevnih skladb sporeda, pa tudi ena najlepših. Prvotno jo je Tomc napravil za nekdanji moški APZ. Zdi se pa, da je s predelavo v mešani zbor skladba samo pridobila. Poslušalci so jo zelo hvaležno sprejeli.

Pravo nasprotje Tomčevi temni baladi so bile »Žgančeve pjesme iz Medjimurja«, pester venček pesmi iz krajev med Muro in Dravo, slikovito sestavljen, učinkovito podan vseskozi, posebno živo še konec.

Na sporedu je bilo še nekaj krajših pesmi, kot Maroltova »Dil dil dudu«, Tomčeva »Kaj ti je deklica«, Skalovskega »Makedonska humoreska«. Vsaka je imela kaj posebnega in je to posebnost zbor tudi znal lepo prikazati.

Po končanem sporedu so poslušalci kar obsedeli, šopek in voščilo, ki ga je gospa Marica Tischlerjeva izročila dirigentu, je kar utonil v ploskanju, občinstvo pa je čakalo — dodatkov. Gospod dirigent je razumel in zbor je dodal »Pa se sliš« v posrečeni Pahorjevi priredbi, nato še »Oče naš hlapca Jerneja«, in kot zadnji nameček še Brucknerjevo »Ave Maria«, s katero je zbor poleti nastopil na pevskem tekmovanju v Angliji. »Ave Maria« je izzvenela mehko in toplo kot prava molitev, kot jo je zasnoval veliki Bruckner. Teden prej smo nekateri slišali isto skladbo v Gorici, pa moramo priznati, da jo je APZ v mnogočem lepše podal.

APZ »Tone Tomšič« se je v začetku koncerta na pozdrav predsednika Zveze pevskih društev prof. dr. Antona Feiniga predstavil z geslom, katerega besedilo je zložil

LIKOVNA UMETNOST:

V Slovenj Gradcu svetovna likovna razstava

Na dan človekovih pravic, to je 10. decembra letos, bodo v Slovenj Gradcu v Sloveniji odprli veliko svetovno likovno razstavo pod geslom »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi«.

Vse skupaj pa bo združeno s prireditvami v počastitev 800-letnice mesta Slovenj Gradca.

Za razstavo, katere pobudo je s posebno poslanico pozdravil tudi glavni tajnik Organizacije združenih narodov U Tant, se je do sedaj prijavilo že 144 domačih in tujih likovnih umetnikov. Razumljivo je, da se je priglasilo lepo število jugoslovanskih avtorjev: kar 42 slikarjev, grafikov in kiparjev vseh generacij in smeri. Nekateri med njimi so izdelali svoje umetnine posebej za to priložnost. Poleg tega sta napovedala svojo udeležbo še 102 tuja likovnika iz 27 dežel.

Nobelova nagrada za fiziko in kemijo

Francoski profesor Alfred Kastler je bil določen za letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko, ameriški profesor Sanderson Mulliken pa za kemijo.

Kastler je bil določen za nagrado zaradi »odkritja in razvoja optičnih metod za preučevanje Hertzovih resonanc v atomih«. Profesor Mulliken pa je bil določen za nagrado zaradi »svojega temeljnega dela o kemijskih vezeh in elektronski strukturi molekul z molekularno orbitalno metodo«.

Kastler je odkril načelo, ki je pripeljalo do uresničenja laserja. Rodil se je 3. maja 1902 v Alzaciji. Študiral je na znameniti »Ecole Normale Supérieure« v Parizu in doktoriral v fiziki. Leta 1951 je postal ravnatelj na znanstveni fakulteti pariške univerze I. 1953-54 pa je bil docent za fiziko na univerzi v Louvenu. Leta 1954 je bil izvoljen za člana francoske akademije znanosti. Sedaj poučuje na »pariški normalni šoli« v fizikalnem laboratoriju. Odlikovan je s častno legijo in je član upravnega sveta francoskega narodnega zavoda za znanstveno raziskovanje.

Profesor Mulliken je s svojim delom od-

Janez Menard, glasbo pa zborov nekdanji dirigent Radovan Gobec. Najprej jo je napovedal odlični napovedovalec, nato pa zbor zapel:

»Zapojmo pesem, kot le mladost jo zna, zapojmo pesem iz polnega srca!

Kakor pomladni dih

od rože do rože cvetni prah raztrosi, tako naj pesem ta mladost, veselje in lepoto nosi iz naših src do vašega srca!

Vsi smo prisluhnili. Tako lepo se je to čulo že od kraja kot bogat obet: »Zapojmo pesem, kot mladost jo zna...« Obet ni prazen: APZ je s tem koncertom pokazal, da je prvovrsten zbor mladih pevcev, ki ga vodi mlad, skromen, toda čvrst in mnogo obetajoč dirigent Marko Muniha. In tako je zborova pesem nosila mladost, veselje in lepoto med nas, »... iz vaših src do našega srca.« Zato poslušalci niso štedili s priznanjem. A še več kot priznanje s ploskanjem je pomenil ogenj, ki je pobilskaval iz oči odhajajočih poslušalcev kot odsev ognja, ki ga je zborova pesem vžgala v dušah. Kdor se je ozrl po poslušalcih v polni koncertni dvorani je mogel opaziti toliko znanih obrazov naših pevcev — od Gallusovih pa pevcev iz Želinj do Obirskega, od Pliberka, Šmihela, Kazaz, preko Škocijana do Roža — Sel, Šmarjete, Št. Janža, Svec, Podgonij, Št. Jakoba, Gur do Zilje. To so bili najbolj hvaležni poslušalci.

Vse priznanje odboru Zveze pevskih društev, ki je sprejel častno ponudbo APZ, da organizira ta koncert. Polna dvorana Koncertnega doma, do zadnjega zadovoljni poslušalci, predvsem pa nad vsa pričakovanja uspešen nastop APZ je bogata nagrada za ves trud odboru, predvsem pa neutrudnemu delavcu tajniku ZPD č. g. Tomažu Holmarju in njegovemu pomočniku g. Nužeju Tolmajerju.

Akademskemu pevskemu zboru pa prisrčna hvala, da je prišel med nas, iskrene čestitke k tako lepo uspelemu koncertu, najboljše želje k novim in še večjim uspehom in pa — na svidenje! Ta prvi obisk APZ ne sme biti edini, naj mu kmalu sledijo še drugi!

F. C.

SLOVENSKA FILHARMONIJA V CELOVCU

V okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo bo v ponedeljek, 14. novembra, gostovala v Domu glasbe v Celovcu Slovenska filharmonija iz Ljubljane.

GLEDALIŠČE

Celovško Mestno gledališče ima od 11. do 17. novembra sledeči program:

PETEK, 11. novembra, ob 19.30: »Don Pasquale«, komična opera Geatana Donizettija. 6. predstava za F-abonma in GWG-petek; 5. predstava za GWK-petek; 4. predstava za podeželski petkov abonma. — SOBOTA, 12. novembra, ob 19.30: »Paganini«, opereta Franza Leharja. — NEDELJA, 13. novembra, ob 15. uri: »Traviata«, opera Giuseppa Verdija. — TOREK, 15. novembra, ob 19. uri: »Don Pasquale«. 2. zaključena predstava za mladinski A-abon-

Hočeš veselje veliko storiti, moraš darove že zgodaj kupiti!

KOROŠCI — kupujte vedno le v domačih trgovinah!

ma. — SREDA, 16. novembra, ob 19.30: »Paganini«, 6. predstava za M-abonma; 6. predstava za GWG-sreda; 5. predstava za GWK-sreda; 4. predstava za podeželski sredin abonma. — ČETRTEK, 17. novembra, ob 19.30: »Traviata«.

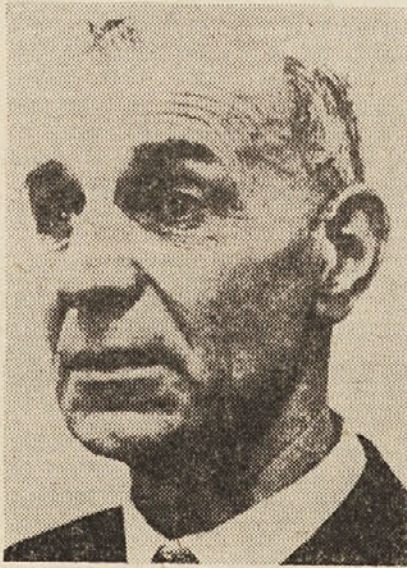
KOMORNI ODER

V soboto, 12. novembra, bodo igrali v Komornem odru veseloigro »Spiel im Schloß« (Igra na gradu), Franza Molnára. Za vse predstave velja tudi prosta prodaja vstopnic in abonma.

V Gradcu razstavljal Zoran Mušič

V oktobru so v Gradcu v »Neue Galerie am Landesmuseum Joanneum« odprli retrospektivno razstavo slikarskih del in grafik Zorana Mušiča. V okviru prireditve TRIGON organizira štajerska deželna vlada vsako drugo leto razstavo pomembnih del likovnih umetnikov Avstrije, Italije in Jugoslavije. Nova dejavnost je organizacija velikih retrospektivnih razstav umetnikov teh treh držav. Prva taka prireditev je bila razstava del Zorana Mušiča. V Gradcu je bila razstava odprta mesec dni, v začetku leta 1967 pa bo prikazana v Moderni galeriji v Ljubljani. Potem bodo razstavo prenesli še v Düsseldorf, Berlin, München in Hamburg, pozneje pa še v Ameriko in na Japonsko. Razstavo je pripravil ravnatelj ljubljanske Moderne galerije Zoran Kržišnik, postavitev pa je izvedla Neue Galerie, ki deluje v okviru TRIGON pod vodstvom dr. W. Skreinerja. Ob pomembni razstavi je galerija izdala izredno bogat katalog s številnimi barvnimi reprodukcijami del, ki ga je tudi pripravil Zoran Kržišnik, bibliografijo za katalog pa je pripravila kustosinja Moderne galerije prof. Ljerka Menaše. Slovesne otvoritve so se udeležili kulturni in politični predstavniki štajerske deželne vlade. Na otvoritvi je delo Zorana Mušiča v izčrpnem govoru prikazal Zoran Kržišnik, razstavo pa je odprl univ. prof. dr. Hans Koren.

du in New Yorku, od leta 1931 pa poučuje fiziko na čikaški univerzi. Tu je organiziral laboratorij za raziskovanje molekularne strukture in molekularnega spretruma. Velja za pionirja v fizikalnem raziskovanju molekul in njegovem uporabljanju v kemiji. Sodeloval je pri načrtu za pripravo prve atomske bombe.

Francoski fizik Alfred Kastler na levi in ameriški kemik Robert S. Mulliken na desni sta prejela Nobelovo nagrado 1966 za fiziko in kemijo.

ŠT. LENART pri SEDMIH STUDENCIH
(Prireditve osmošolcev Slovenske gimnazije)

Ze nekaj časa slišimo o turneji osmošolcev Slovenske gimnazije. Slišali pa smo tudi, da zelo dobro razvedrijo gledalce. Zato smo tudi mi želeli, da bi se oglasili še pri nas. Tako sta se v nedeljo, 30. oktobra, pripeljala dva kombija polna nasmejanih lic in polna mladine h Kerschbaumerju v Radni vesi, kjer so menili osmošolci nastopiti s svojim programom.

Takoj smo opazili, da so bili vsi enotno oblečeni, ko so začeli osmošolci s sporedom.

Po pozdravu g. župnika Avguščina Čebula so nam zaigrali tamburaši dve koračnici. Nato je nastopil »Župan«. Nabiral je zase glasove, kar bi mu menda tudi uspelo, če bi bila resnica. Tako njegov glas kakor njegov obsežni trehuh sta bila impozantna. Pel ga je Starc France. Na vrsto je prišel smešen prizor (skeč) »V šoli«. Videli smo razne tipe učencev, ki jih je posrečeno podal Hudl Jožko. Profesorja pa je igral Opetnik Tone. Fantovski zbor pa nam je zapel tri ponarodele pesmi. Zbor je vodil Fritz Herman. Spet je sledil skeč. »Propagando za viski« je delal tako prepričljivo Hudl Jožko, da je takoj pridobil zato nekaj odjemalcev. Coprnije je nato uganjal Jernej Marko. Eno popevko je še pred odmorom zapel Wrolich Jožko, in spiritual »Kadar sonce gre za goro...« pa Starc France.

Program se je nadaljeval s tamburaši, ki so zaigrali »Mazurko« in dva valčka. Spet je nato nastopil fantovski zbor. Za tem smo pa videli, kako so na Koroškem prvič snemali osmošolci svoj film. Nasmejati smo se morali do solz.

Da ne bi bila tudi številna mladina prikrajšana, so sledile popevke. Od »Balla, balla« pa tja do »Hundert Mann« je osmošolce spremljalo nepretrgano ploskanje, da so morali nekatere točke ponoviti.

Kar žal nam je bilo, ko je bil napovedovalec naznanil, da je spored končan, in čudili smo se, da sta tako hitro minili dve uri. Le neradi smo zapustili dvorano ter klicali osmošolcem, naj še pridejo.

MARIJA NA OTOKU
(V spomin dobremu rojaku)

Vsi sveti so prišli in človek je hodil ob grobovih in mislil na svoje znanke in prijatelje. Tu smo se letos spomnili našega dobrega rojaka Marka Hauptmanna, ki nas je zapustil še nedavno, dne 26. avgusta in odšel k Bogu po plačilo. Bil je zvest naročnik lista »Naš tednik - Kronika« in dolgoletni poverjenik knjig Družbe svetega Mohorja na Otoku in na Dulah. Lansko

PEČI in štedilnike
znamke Tirolia v
najboljši kвалитeti in naj-
večji izbiri!

PODJUNSKA TRGOVSKA
DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 — Tel 04236-281

leto je še raznosil knjige, letošnjih pa ni več dočakal. Naj bo Bog dobrotljiv plačnik za vse dobro, kar ga je v življenju storil, preostalim njegovim pa tolažnik. Naj počiva v miru!

ZIHPOLJE

(Smrt verne matere)

V sredo, dne 26. oktobra, smo pokopali na našem pokopališču 79 let staro mater Ano Pibl. Deset let je od tega, ko sta prišla z možem iz Smihela na Zihpolje k sinu, a mož ji je po nekaj letih umrl.

Bila je verna in pobožna žena. Rada je hodila v cerkev, dokler je le mogla. Bila je dolgo bolna in je morala večkrat v bolnico k elizabetinkam v Celovcu. Veliko je molila in brala še do zadnjega. Naročena je bila na Mohorjeve knjige, Vero in dom, Naš tednik — Kroniko in Nedeljo. Bila je tudi pri živem rožnem vencu in v Marijini legiji. Gotovo ji je Marija izprosila srečno zadnjo uro. Bila je sprevidena s svetimi zakramenti nekaj dni pred smrtjo.

Domači g. župnik se je v lepem nagrobnem govoru poslovil od nje. Naj počiva v miru.

V nedeljo, dne 23. oktobra, se je pripeljal avtobus z romarji iz Železne Kaple, ki so bili tukaj pri sv. maši. Zdaj, ko imamo na Zihpoljah vse ceste in pota asfaltirane, nevestin stric Pavel Visočnik iz Doba. Ker

Pri nas na Koroškem

Romunski teden v Celovcu

V sredo, 2. novembra, je na tiskovni konferenci romunski veleposlanik na Dunaju George Pele ob otvoritvi »romunskega tedna« v Mestnem gledališču v Celovcu povedal nekaj o kulturnem življenju Romunije.

Bogati stiki na univerzitetnem področju, znanstvena raziskovanja, umetniške turneje na najvišji ravni, stalna izmenjava med umetniki, pisatelji in novinarji pričajo o plodnih odnosih med Romunijo in Avstrijo.

Romunske kulturne prireditve (operne predstave Traviate z romunskimi pevci, predavanja in fotografska razstava), ki so bile na programu in katere sta podprla koroški deželni glavar in župan mesta Celovca, izpričujejo željo obeh ljudstev po boljšem medsebojnem spoznanju s pomočjo obojestranske izmenjave duhovnih vrednot.

Po svojem kratkem predavanju je veleposlanik Pele otvoril v gledališkem foyeru (izg. foajeju) romunsko fotografsko razstavo. Le-ta, ki bo odprta do 30. novembra, ponazarja na podlagi nekaterih vidikov kulturno življenje Romunije in kaže podobe Bukarešte, glavnega mesta Socialistične republike Romunije in nekaj drugih znamenitih kopališč ob Črnem morju in letovišč. Fotografska razstava prikazuje le majhen prerez iz različnega delovnega poprišča romunskega ljudstva.

Mesto Bukarešta, ki ga tujci po pravici nazivajo »cvetlično mesto«, se razteza na površini 970 kvadratnih kilometrov, na katerem je 26 parkov s 1800 hektarov zelene površine. Mesto kot politično, gospodarsko, kulturno-znanstveno in administrativno središče Socialistične republike Romunije, doprinese 20,5 odstotka celotne industrijske proizvodnje dežele.

V glavnem mestu Romunije deluje 63 znanstvenih raziskovalnih ustanov in 14 visokošolskih ustanov s 47 fakultetami, katerih predavanja obiskuje več kot 60.000 stu-

de se je lepo peljati z avtomobilom in tudi peš je prijetno hoditi. Le pridite radi na Zihpolje.

Hiše pa tako rastejo tukaj blizu cerkve, da bo kmalu celo mesto, če bo šlo tako dalje, a večina so taki, da se za cerkev ne brigajo. Zidajo samo zato, ker jim je kraj všeč. Delajo pa največ v nedeljah. Bog se usmili takih ljudi, ki ne spoštujejo Gospodovega dne. Seveda so tudi take družine, ki so vsako nedeljo vsi pri sveti maši.

VOGRČE

Petrove Ančke ni več! Pa ni umrla, le mi je nimamo, ker jo je odpeljal Pongračev Andrej iz Suhe. Kar poročil jo je, da je za vedno njegova. Malo smo hudi, ker bi jo mi doma radi imeli, ker je bila pridna, pa cerkvena pevka je bila, pri mladinskem delu je sodelovala, še igrala...

Pravzaprav bi je ne pustili stran, ko bi Andrej Potočnik ne bil tudi sam tako »fejst pob«, da mu jo iz srca privoščimo in da sta kot ustvarjena za skupaj. Začelo se je pa v Vogrčah, saj Ančka ni nikamor hodila iskat ženina. Andrej je kot tesar delal v Vogrčah, Ančka ga je videla, občudovala, kako korajžno dela tam na strehi in ga tako pogledala, da se mu je kar motilo v glavi in je-le nanjo mislil. Radi tega je bilo nevarno, da bi ob takih mislih kdaj padel s strehe, pa je šel raje za poštarja. Kot poštar bo njena pisma hitro dobil. Potem je začel delati hišo, pa je tako pridno delal, da zasluži pohvalo. Pomagali so mu pa tudi bratje, saj Pongračeva družina je taka, da vsi skupaj držijo in eden drugemu pomagajo, pa si vsak ustvari dom in družino.

Devetega oktobra sta stala Andrej Potočnik in Ana Visočnik pred oltarjem sv. Jakoba na Suhi in ko jima je nevestin župnik g. Vinko Zaletel tako navdušeno govoril o svetosti in važnosti zakona, sta mu pogumno trikrat rekla »da«. G. župnik se je nevesti posebej zahvalil za sodelovanje pri cerkvenem zboru, pri mladinskem in prosvetnem delu. Priči sta bili ženinov stric Florijan Potočnik, pd. Klemenjak in Selani ves prijatelj lepega petja.

dentov. Letos študira v Romuniji preko 130 tisoč študentov.

V Bukarešti je tudi 16 gledališč, 87 kinov, preko 600 knjižnic in številna športna igrišča.

Ena izmed glavnih skrbi vlade Socialistične republike Romunije predstavlja zagotavljanje stalnega dviganja materialne in kulturne ravni ljudstva. Tako so v času med 1960 in 1965 izdali za socialno-kulturne zahteve 25 odstotkov celotnega proračuna dežele, od tega je odpadel velik del za gradnjo 270 tisoč stanovanj.

Letno izdajo 9000 knjig v nakladi 70 milijonov izvodov.

V vsej državi je približno 24.000 knjižnic z več kot 10 milijonov bralcev, dalje 6000 kinov in 130 opernih in dramskih hiš, katerih predstav se udeleži letno okoli 215 milijonov gledalcev.

Pouk na vseh šolah je zastoj; vsak peti prebivalec je deležen te ali one vrste pouka.

Zaradi raznoličnosti ozemlja in zemljepisne lege ima Romunija celo leto odlične možnosti razcveta tujskega prometa. Posebno je priznana pomembna vloga tujskega prometa tako v gospodarski in znanstveno-kulturni izmenjavi med deželami kakor tudi kot činitelj medsebojnih spoznavanj med deželami in ljudstvi.

Romunska država želi in pospešuje izmenjavo tujskega prometa z Avstrijo in tudi z drugimi deželami, da bi se le-ta čim bolj razvijal in da bi postal še aktivnejši činitelj v odnosih romunsko-avstrijskega sodelovanja.

76 letovišč, med njimi Mamaia, Vatra Dornei, Baile Herculane, Beile Victoria itd., ki ležijo v alpskih področjih, na gričevju in pa vzdolž obale Črnega morja nudijo možnosti zdravljenja in počitka 800 tisoč osebam letno. V zadnjem času se je število tujcev v teh letoviščih še povečalo.

je bila Ančka cerkvena pevka, se je že spodobilo, da je pri poroki pel vogrški cerkveni zbor pod vodstvom g. Miheja Lubasa.

Ojset je bila pri »Hartlnu« na Suhi, kjer so naročili muziko, da se je vse vrtelo in je prišlo toliko podoknarjev, da je bilo kar premalo prostora. Tam imajo še lepo navado, da pred ojsetjo pojejo in zaplečejo »prvi rej«, kjer gre vse po starodavnih pravilih in redu in vse vodi »camar«. Vmes so pa še zapeli, da je bilo še za tiste lepo, ki jim predvaja muzika gre tako čez ušesa, da jih bole in ne rajajo. Ko je prišel »pod okno« še gospod Florijan Zergoi, ki vodi mladinski pevski zbor, pri katerem je tudi

KATOLIŠKA PROSVETA

V torek, 15. novembra 1966, ob pol osmih (19.30) zvečer bo v Kolpingovem domu v Celovcu predavanje z barvnimi slikami in zvočno spremljavo:

Čenstohova ob tisočletnici krščanstva na Poljskem

Poljsko in Češko za »železno zaveso« kaže č. g. Vinko Zaletel.

V 250 barvnih slikah bomo videli edinstveno doživetje romanja na Veliko Gospojnico k črni Mariji Čenstohovski, Kraljici Poljske, s kardinalom Višinskim na čelu, občudovanja vredno pobožnost poljskega naroda, zgodovinsko prestolnico Krakov in novo Varšavo, trpljenje poljskega naroda, mučenca ljubezni p. Makska Kolbeja.

Iz Češke: »Zlata Praga«, po moravskih gričih, Velhrad, življenje v novi Češki, slovaška narodna umetnost.

»Stereo« predavanje spremlja poljska in češka glasba.

K vsebinsko bogatemu in zanimivemu predavanju vsi prisrčno vabljeni

Ančka sodelovala, je ob naši lepi pesmi rastle prijetno razpoloženje.

Želimo vama v novem stanu v novem domu božjega blagoslova, sreče in veselja, da bo Ančka vedno lahko prepevala iz veselega in srečnega srca

SREČANJE PEVCEV V SELAH

V nedeljo, dne 13. novembra, obiščejo Sele pevci iz Goriške. Pri »veselem popoldnevu«, ki se bo začel ob 14. uri, bodo peli Selani in Goričani. Gledali in poslušali bomo tudi spevoigro Kovačev študent. K temu veselnu srečanju vabijo Goričani in Selani ves prijatelj lepega petja.

Maturanti (8. a) Slovenske gimnazije v Celovcu vabimo na veselo igro

NAMIŠLJENI ZDRAVNIK

(Hans Weigel),

ki bo v soboto, dne 12. novembra 1966, ob 19.30 (pol osmih zvečer) v LEPENI pri Raztočniku.

Vsi prisrčno vabljeni!

Osmošolci Slovenske gimnazije vabijo na

PRIREDITEV,

ki bo v nedeljo, dne 13. novembra, ob pol treh (14.30) pri Cingelcu v Glinjah.

Ob 19. uri zvečer v farnem domu v št. Jakobu v Rožu.

Na sporedu:

tamburaši, godci, fantovski zbor, popevke in še marsikaj veselega!

Prisrčno vabljeni!

GLOBASNICA

(Umrli so)

Kakor povsod po krščanskem svetu, smo se prejšnji teden tudi pri nas oddolžili rajnim faranom z obiskom njihovih grobov, s cvetjem in molitvijo. Ob tej priliki pa se hočemo v našem listu spomniti še onih, ki so bili lani v tem času še živi in so se letos pridružili veliki družini na domačem pokopališču počivajočih faranov. Najprej se je preselila v 86-letu starosti v večno domovino Mlačnikova stara mati, sestrična škofa Rožmana. Številnim Globašanom je kot babica lajšala prve trenutke zemskega življenja in jih čuvala desetletja na mrtvaškem odru.

Nato je prišla dekla smrt po starega Rižnarja v Podjuni. Ko sem ga videl zadnjič sedeti pred hišo in ga vprašal, kako in kaj, je odgovoril s pesnikom: »Dni premišljam, ki so bili...« Pa ni imel več dolgo časa premišljati, že v zgodnji pomladi se je poslovil za vedno od nas. Rajni Rižnar je bil zelo izobražen, podjeten in razsoden mož. Sredi Podjune je ustanovil malo trgovino, jo spretno vodil in oddal nato sinu. Ta jo je povečal in moderniziral tako, da bi se z njo lahko ponašal tudi večji kraj kot je mala Podjuna.

Kmalu za Rižnarjem je za vedno zaspal Jurij Hutter, pd. Podev, v Globasnici. Po svojem očetu, globaškem »vseznanu«, ki je bil kot slikar - samouk znan po celi dolini, je podedoval majhno posestvo, ki njegove številne družine ni moglo preživljati. Zato je šel rajni k drvarjem. Bil je tudi med prvimi, ki ga je med zadnjo vojno gestapo odgnal v zapore. Nato je moral še v vojsko, kjer je zgubil oko. Kot invalid z majhno invalidnino je živel stalno v gmotnih težakah. Kljub temu ga prirojeni mu humor ni nikdar zapustil in je spravil čestokrat še druge s svojimi duhovitimi dovtipi in šalami v dobro voljo. V svoji mladosti je bil rajni Jurij tudi vnet prosvetar. Mnogo

KATOLIŠKA PROSVETA

V torek, 15. novembra 1966, ob pol osmih (19.30) zvečer bo v Kolpingovem domu v Celovcu predavanje z barvnimi slikami in zvočno spremljavo:

Čenstohova ob tisočletnici krščanstva na Poljskem

Poljsko in Češko za »železno zaveso« kaže č. g. Vinko Zaletel.

V 250 barvnih slikah bomo videli edinstveno doživetje romanja na Veliko Gospojnico k črni Mariji Čenstohovski, Kraljici Poljske, s kardinalom Višinskim na čelu, občudovanja vredno pobožnost poljskega naroda, zgodovinsko prestolnico Krakov in novo Varšavo, trpljenje poljskega naroda, mučenca ljubezni p. Makska Kolbeja.

Iz Češke: »Zlata Praga«, po moravskih gričih, Velhrad, življenje v novi Češki, slovaška narodna umetnost.

»Stereo« predavanje spremlja poljska in češka glasba.

K vsebinsko bogatemu in zanimivemu predavanju vsi prisrčno vabljeni

je bral in še na bolniški postelji je do zadnjega prosil za knjige.

V večnost se je preselila tudi stara Uranškova mati v Podroju. V zadnji vojni, v kateri ji je umrl nepozabni in za naš rod in vse dobro vneti mož Peter, je pogumno kot vdova vodila veliko kmetijo in vzgajala v očetovem duhu svojo družino. In čeprav je umrla, je ostal ta duh živ v njenih številnih in uglednih potomcih prvega in drugega kolena.

Iz Male vesi pa se je preselil po dolgi in težki bolezni na farno pokopališče stari Boštan. Naj počivajo naši rajni in božjem miru in blag jim spomin!

Celovec odpira okno na vzhod

Že v začetku oktobra so po Celovcu vabili lepaki, ki jih je izdal »Katol. Bildungswerk«, k vrsti predavanj o vzhodni Cerkvji. Lepaki so s sliko mogočne moskovske Bazilijeve katedrale napovedovali razgovor z vzhodno Cerkvjo, ki ga prireja ustanova »Pro oriente« (Za krščanski Vzhod), katero je ustanovil dunajski kardinal dr. Fr. König. In res je 14. oktobra zvečer v Kolpingovem domu bilo prvo zborovanje, na katerem sta nastopila dva govornika, in sicer: p. Irenej Totzke, benediktinec iz opatije Niederalteich pri Passau, ter grški pravoslavni arhimandrit (opat) iz Taizeja v Traciji Damanskin Papandreou.

Prvi je imel govor, kako sta nastali vzhodna in zahodna Cerkev, drugi pa pokazal, kako in o čem naj bi bil razgovor med katoliško in pravoslavno Cerkvjo? Oba govornika sta pokazala, da sta strokovnjaka v poznavanju vzhodne in zahodne Cerkve ter vzhodnega in zahodnega dogmatičnega nauka in polna navdušenja za zedinjenje obeh Cerkev. Grški arhimandrit je govoril v nemščini in je po svoji dobrobrčnosti in ljubezni osvojil in navdušil občinstvo. Bistvo je pojasnjeval tudi razna vprašanja iz občinstva.

Tako je že prvi večer potekel v prijaznem, prijateljskem vzdušju občinstva, ki ga je bilo kar precej: najprej prevzvišeni škof ddr. Jožef Köstner s svojim tajnikom g. M. Krištofom, s kanonikom Zechnerjem in nekaterimi bogoslovnimi profesorji. Bilo je tudi nekaj duhovnikov in precej bogoslovcev in prav tako lepo število redovnih sester. Vendar so večino dvorane napolnili laiki, dame in gospodje iz raznih stanov. Od slovenskih laikov je treba omeniti udeležbo navnatelja Slovenske gimnazije g. dvornega svetnika dr. Joška Tischlerja in višjega študijskega svetnika prof. dr. Vinka Zwittera.

Drugo zborovanje je bilo teden dni kasneje, 21. oktobra zvečer. V dobro napolnjeni dvorani sta nastopila govornika, spet arhimandrit Papandreou, ki je govoril o bogoslovnodogmatičnem razvoju v vzhodni Cerkvji, ter prof. dr. H. G. Schulz iz Königsteina v Nemčiji. Ta je imel prav tako lepo in poučno predavanje o »duhu in obliki vzhodnega cerkvenega bogoslužja«. Kot strokovnjak, ki je študiral na Vzhodnem inštitutu v Rimu, je iz virov na vzgledih pokazal, kako veličastna je vzhodna sv. maša s tremi slovesnimi dejanji: priprava darov za sv. daritev, prinos evangeljske knjige ter prinos že pripravljenih darov (kruha na pateni in vina v kelihu).

Zadnji vzhodni večer je bil 28. oktobra. Prišla sta nova predavatelja, in sicer prof. ddr. Jožef Konkinevitsch z Dunaja ter p. Krizostom, irski benediktinec iz Niederalteicha, častiljiv mož z brado. Le-ta je nadomestil predavatelja iz Belgrada, dekana pravoslavne bogoslovne fakultete prof. Dimitrija Dimitrijeviča, ki je bil napovedan za predavanje »o pravoslavni pobožnosti«, a ni dobil še dovoljenja za potovanje v tujino. V tretji vzhodni večer je najprej uvajalo vzhodno staroslovensko petje zbora menihov v vzhodnem samostanu Smay — Chevetogeu z gramofonske plošče. Nato je vodja teh vzhodnih večerov prof. dr. Jerlich pozdravil oba gosta tudi v ruščini.

Prvi predavatelj profesor dr. Konkinevitsch je imel zelo izčrpno predavanje, kako pojmuje Cerkev krščanski (bizantinski) Vzhod in kako krščanski Zapad. Priškal je, kaj vzhodne teologije odbija in kaj privlačuje odnoso, katere so skupne,

istične točke za razgovor. Nakazal je nazor vzhodnih teologov o Cerkvji do najnovejših dni in tudi, kako se katoliška Cerkev po svoji konstituciji »o Cerkvji« na drugem vatikanskem koncilu trudi, da vzhodnim hierarhom in bogoslovcem pride naproti z omiljenim izražanjem. Ruski predavatelj p. Krizostom, ki že 20 let biva izven Rusije

Moskva. Kremelj. Od desne proti levi zvonik Ivana Velikega, zraven katedrala Marijinega vnebovzvetja, nato Arhangeljska katedrala; katedrala Marijinega oznanjenja, vladna palača. (Iz knjige »Po severu in jugu« Jože Grdina.)

v Nemčiji, je v svojem predavanju o ruski (sploh vzhodni) pobožnosti odkril nov svet, svojsko vzhodno pobožnost, ki je vzeta iz cerkvenega bogoslužja ali pa povezana z njim, v kolikor je individualnega izvora. Nekatere oblike vzhodne, tipično verske pobožnosti so pa naravnost presenetljive, tako imenovano »romarstvo«, dalje tako imenovano »norčevstvo za Kristus«, potem doživljanje Kristusove smrti in Kristusove zmage nad sovražniki, ki sveti tudi v ruski narodni značaj pasionizma.

KARL ROJSEK:

Na grobovih sv. Petra in Pavla v Rimu

(Drugo nadaljevanje)

Izvolili so si svojega vojvodo, ki se je imenoval dož. To je bilo okrog leta 800. Potem je še bolj naraščalo njih bogastvo, ki je doseglo v letih 1100—1500 svoj višek. Tri tisoč trgovskih in štiristo vojniških ladij je plavalo po morju in jim donajalo bogastvo.

Toda tudi Benetke so doživele poraze in kolo sreče se je premaknilo, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko. Takrat so se začeli pečati tudi drugi narodi s trgovino. Pod Avstrijo je prišlo mesto leta 1814 in je zopet zaživelo, toda leta 1866 smo ga zopet izgubili.

Najvažnejša v Benetkah je brez dvoma cerkev sv. Marka, zgrajena pred kakimi 900 leti. Sto let je minilo, da so jo zgradili v surovem stanju. 300—400 let pa, da so nakopičili vanjo toliko lepote. Prostora ima za 25.000 ljudi. Grajena je v podobi križa, dve vrsti ogromnih kamnitih stebrov pa jo delita v tri ladje, nad srednjo je velika kupola. Najdražji zaklad v tej cerkvi je krasno izdelan sarkofag, kjer počiva telo sv. Marka, evangelista. Prostor pred cerkvijo je obdan z ogromnimi palačami iz marmorja z arkadnimi hodniki in križnimi oboki. Palače dožev si nismo imeli več časa ogledati, ker se nam je po načrtu mudilo najprej proti Raveni in Riminiju, kjer smo prenočili. Mesto je lepo s krasnimi palačami, posebno promenada ob morju je mikavna. Nas pa je šefko zopet naložil, ker se nam je mudilo naprej proti Asisiju.

Asisi

Mesto leži na prijaznem gričku, katerega obdajajo celi drevoredi oljk. Tukaj je sv. Frančišek začel delovati, tu je najrajši stanoval v borni hišici tik cerkvice, ki se imenuje »Porciunkula«. Ta cerkva je ohranjena brez vsake spremembe, kot je bila za časa smrti sv. Frančiška leta 1226. Oltar je z železnim omrežjem obdan in nad njim na steni podoba Marijinega oznanjenja.

Velika cerkev, v kateri stoji stara, majhna cerkva, je razdeljena v tri ladje. Pri stranskih dveh je prizidano po pet kapelic. Med Porciunkulo in zakristijo pa je še ena bolj temna kapela, kjer je bila nekdanja soba, v kateri je sv. Frančišek na tleh tudi umrl.

Odtod mogoče pol ure hoda, seveda s kombijem kratek skok, je druga velika cer-

Ti vzhodni večeri so bili izredno poučni, čeprav so včasih vedli tudi do spekulativnih bogoslovnih podrobnosti. Vsi predavatelji so bili veliki strokovnjaki in so zares prikazali vzhodno Cerkev, njen nauk, njeno liturgijo in njenega duha. Za delo cerkvenega zedinjenja pa je najprej potrebno medsebojno spoznavanje, krščanska bratska ljubezen in molitev.

Takšni vzhodni bogoslovni večeri (vzhodni dnevi) so kaj potrebni. Morali se bodo še nadaljevati. Koristno bi bilo, da bi vi-

deli tudi vzhodno liturgijo, videli razstavo vzhodne umetnosti (svetih ikon, oblačil in drugih predmetov) in prisostvovali kakšnemu vzhodnemu koncertu cerkvenega petja, ki bi ga izvajali bodisi naši koroški pevci ali pa gostje od drugod.

Vsekakor je začetek že storjen. Celovec je odprl okno na vzhod. To okno bo dne 12. novembra v Delavski zbornici še bolj odprto. Takrat bo zvečer predavanje z naslovom »Kristus v Rusiji«, o verskem življenju v sedanji Rusiji.

kev, kjer je grob sv. Frančiška. Malo je cerkva, ki bi se dale z njo primerjati. Postavili so jo z darovi, nabranimi med katoličani skoraj vsega sveta kmalu po Frančiškovi smrti.

Pravzaprav ni to ena cerkev, ampak tri, ki so postavljene ena vrh druge. V spodnji je v skalovje vzdana grobnica sv. Frančiška. Srednja ima tri ladje, zgornja pa eno; obe pa zidani v gotskem slogu s krasnimi freskami. Sicer je v mestu še mnogo cerkev, ki spominjajo na cerkev sv. Frančiška, toda nam je bil odmerjen čas in si pač nismo mogli ogledati cerkve, kjer je stala nekdanj njegova rojstna hiša. Tam je baje tudi ječa, v katero ga je zaprl njegov oče, ki je bil bolj posveten in mu ni ugajalo sinovo pobožno življenje. Kombi, katerega je varno vodil rdečelčni šefko, pa hiti proti večnemu mestu, kjer je pač naš cilj, da pridemo še pred večerom.

Od daleč se nam je prikazala kupola sv. Petra, toda preden smo prišli do nje, smo prevozili gotovo še dvajset kilometrov. Obseg sedanjega mesta, ki je precej raztegnjeno, je 200 kilometrov. Prebivalstva ima mesto tri milijone. Da je to mesto močno motorizirano, nam pove številka 1 milijon.

Rim

Različni občutki obidejo človeka, ko stopi na sveta tla. Sv. Bonifacij je poljubil zemljo, ko je prvič obiskal Rim. Cesar Karel Veliki pa je na bližnjem griču stopil raz konja in šel peš naravnost v cerkev sv. Petra. Mi smo se pripeljali tja nekako proti sedmi uri zvečer. Seveda nam je šlo v prvi vrsti za to, da čim prej pridemo do našega hotela, da se otresemo potnega prahu.

(Dalje prihodnjič)

RAZSTAVA »CVETICE V JESENI«

Deželna zveza poklicnih vrtnarjev Koroške bo priredila v Botaničnem vrtu v Celovcu v sporazumu s Kmečko zbornico in z Združenjem mladih vrtnarjev za Koroško tudi v tem letu, v času od 11. do 13. novembra, razstavo »Cvetice v jeseni«.

V osredju razstave bo cvetica »križantema«. Na ogled bo tudi vrsta drugih cvetic, rastlin in lončnic, ki jih sedaj gojijo na vrtnih nasadih Koroške.

Otvoritev razstave bo v petek, 11. novembra, ob 10. uri dopoldne.

ABSOLVENTKE GOSPODINJSKIH ŠOL!

Matere, žene, dekleta!

Vse prisrčno vabimo na naše vsakoletno srečanje, ki bo v nedeljo, dne 27. novembra 1966, v št. Rupertu pri Velikovcu.

Letos bo to srečanje še posebno pomembno, ker poteka 70 let od ustanovitve šole in delovanja šolskih sester na tej šoli.

Začetek shoda bo ob dveh (14. uri) popoldne.

Na veselo svidenje!

Odbor

Televizija Ljubljana

SOBOTA, 12. novembra: 9.40 Televizija v šoli: glasbena abeceda; Estetika filma; Mesta bodočnosti — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 17.10 Poročila — 17.15 Zviti Pejo — lutke — 17.35 Kje je, kaj je — 17.50 Reportaža studia Sarajevo — 18.10 Vsako soboto — 18.25 Televizijski obzornik — 18.45 O našem govorjenju — II. oddaja; 19.10 Nastop ansambla The beaux arts trio na dubrovniških poletnih prireditvah — 19.40 Cikcak — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Ekspedicija — serijski film — 21.00 Humoristična oddaja — 22.00 Ne glejte tako romantično — zabavno glasbena oddaja studia Sarajevo — 22.15 Bonanza — serijski film — 23.05 Zadnja poročila.

NEDELJA, 13. novembra: 9.05 Poročila — 9.10 Disneyev svet — ponovitev serijskega filma — 10.00 Kmetijska oddaja — 15.45 Združenje radovednežev — ponovitev — 11.30 Tomek in pes — poljski serijski film — 12.00 Nedeljska televizijska konferenca — ... ponavljamo za vas — 18.00 Poročila — 18.05 Karavana — reportaža — 18.35 Slovenska ljudska umetnost — kulturni film — 19.05 Serijska mladinska igra — 19.40 Ko sem bil še majhen — 19.54 Medigra — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.45 Cikcak — 20.50 Romance — glasbena oddaja — 21.50 Zgodbe za vas — serijski film — 22.15 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 14. novembra: 9.40 Televizija v šoli — 10.40 Tečaj ruščine — 11.40 Televizija v šoli: Razvoj človeka — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 15.50 Ruščina — ponovitev — 16.50 Poročila — 16.55 Tečaj angleščine — 17.25 Film za otroke — 17.35 Disneyev svet — serijski film — 18.25 Televizijski obzornik — 18.45 Otok in zdravje — I. del: Ko zbolil naš najmlajši — 19.05 Za danes in jutri — 19.15 Tedenski športni pregled — 19.40 Televizijska pošta — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Televizijska drama — 21.30 Biseri glasbene literature — 21.45 Srečanje s pesnikom Božom Voduškom — 22.00 Zadnja poročila.

TOREK, 15. novembra: 18.30 Ljubljanski arheološki rezervat — kulturna reportaža — 18.50 Oddaja o morju — 19.40 Televizijski obzornik — 20.00 Celovečerni film — 21.30 Kulturna tribuna — 22.10 Zadnja poročila.

SREDA, 16. novembra: 10.40 Tečaj angleščine — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 15.50 Angleščina — pono-

KORTE

G. Ciril Stern odpotuje na novo delovno mesto na avstrijsko poslaništvo v Indonezijo. Doslej je bil v Pragi.

vitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev — 16.55 Glasbeni pouk — 17.35 Poročila — 17.40 Tiktak: Kdo je napravil Vidku srajčico — 17.55 Slike sveta — 18.25 Televizijski obzornik — 18.45 Reportaža — 19.05 Pet notnih črt za popevko — glasbena oddaja — 19.35 Mozaik kratkega filma — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.35 Denis Diderot: Rameaujev nečak — Televizijska igra — 21.35 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 17. novembra: 9.40 Televizija v šoli — 11.00 Tečaj angleščine — 11.30 Glasbeni pouk — ponovitev — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 16.10 Televizija v šoli: Razvoj človeka — 17.35 Poročila — 17.40 Tisočkrat zakaj — oddaja za otroke — 18.25 Televizijski obzornik — 18.45 Rdeči signal — 19.10 Glasbeni četrtek — 19.40 Cikcak — 19.45 Medigra — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Aktualni pogovori — 21.15 V smeri kažipota: Kotor — 22.15 Televizijski dnevnik.

PETEK, 18. novembra: 9.40 Televizija v šoli — 10.40 Tečaj angleščine — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 15.50 Angleščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev — 16.55 Glasbeni pouk — 17.40 Poročila — 17.45 Vaša križanka — oddaja za otroke — 18.25 Televizijski obzornik — 18.45

(Dalje na 8. strani)

Damske, moške- in otroške

PLAŠČE

za jesen in zimo v strokovni

trgovini **V. TARMANN**

Klagenfurt, Völkermarktstraße 16

telefon. 52-76

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 13. 11.: 6.15 Duhovni nagovor. 8 pesmi in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 14. 11.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Pregled sporeda. Pojeta: Vokalni kvintet »Gorenjci« in ženski vokalni kvartet. Beremo za vas — 12. (J. Jurčič: Deseti brat). — 18.00 Za našo vas. — TOREK, 15. 11.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Češkoslovaški godbeni ansambli. — SREDA, 16. 11.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 17. 11.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Nekaj minut v 2/4 taktu. Koroški kulturni pregled. Kaj pravite k temu? — 11. (Prof. M. Rus: Prosilci in dobrotniki). — PETEK, 18. 11.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Cerkev in svet. Beremo za vas — 13. (J. Jurčič: Deseti brat). — SOBOTA: 19. 11.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

ZA MLADINO IN PROSVETO

Najaktualnejša krepost našega dijaka

Najpotrebnejša krepost današnjega slovenskega koroškega dijaka je osvajalnost. Ta krepost je v tem, da s svojim življenjem in s svojimi sposobnostmi povsod deluje na to, da skuša za svoje katoliško prepričanje in za svojo vero pridobiti vse, s katerimi pride v stik.

Osvajalnost je zato tako aktualna, ker živimo v izrazito dinamični dobi; dalje, ker so nastopili za naš narod časi, v katerih bo imel toliko pravic, kolikor si jih bo pridobil; ker zahteva položaj v svetu od kristjana duha osvajalnosti.

Osvajalnost sloni na trdnem prepričanju, da so naši cilji veliki in pomembni, na neuklonljivem optimizmu mladostne dobe, na vpludnem in prijaznem vedenju do bližnjega, na požrtvovalni krščanski lju-

bezni do sočloveka, na sistematični, metodični, načrtno organizirani dejavnosti.

V čem pa je prava prijaznost?

Prava prijaznost je v tem, da vsakemu na vprašanje vpludno in rad odgovoriš, da mu skušaš ob vsaki priložnosti po svojih močeh pomagati in da se varuješ osornosti v besedah.

Ali je sistematična, metodična in načrtno organizirana dejavnost potrebna?

Seveda. V današnjem času je nujno potrebna in posebno med nami, saj danes vse življenje sloni na smotno organiziranih akcijah. Še tako navdušena in marljiva dejavnost posameznika ne more odtehtati silnih uspehov, ki jih je mogoče doseči v dobro organizirani skupnosti.

Med smetarji in pometaći

Letos je papež Pavel VI. obiskal rimske cestne pometaće in smetarje. Med drugim jim je dejal: »Ne smete se sramovati svojega dela, temveč morate biti ponosni nanj!« Nad 2500 smetarjev večnega mesta se je zgrnilo okrog papeža. Vsi so mu hoteli poljubljati ali stisniti roko sredi tolikšne zmešnjave, da je v nekem trenutku tudi papeževa kapa zletela na tla.

Smetarji so ob tej priliki podarili papežu srebrno medaljo, na kateri so upodobljeni vozički, katere prevažajo po rimskih cestah, papež pa je blagoslovil in razdelil med delavce nad 6000 obročkovo za varno nošnjo ključev. Smetarji so papežu v dobrodoščilo dolge minute pritiskali na vso moč na troblje svojih vozil.

»Človeško delo je vedno vredno vsega spoštovanja!«, je dejal Pavel VI. »Vaše delo je zlato. Kakšno bi bilo naše mesto, ako vi ne bi ohranjali čistoče v njem?« Nato je papež ponovil besede, izrečene teden dni

Misli o našem jeziku

Slovinci smo si jezik kot sistem besednega izražanja razvili do takšne stopnje oblikovne dognanosti, da ne zaostaja za drugimi starejšimi in večjimi jeziki. Slovenščina se more celo ponašati z odlikami, ki jih marsikak drug narod nima: čista je, naravno izvirna, jasno pomenska, glagolsko močna, elegantna in melodiozna, nagnjena v rahlo vzornost in vendar odprta za oblikovanje resnice v vseh stvarnih položajih.

Pač pa je videti, da je Slovenec kot izražavec jezika precej zaostal za svojo besedo in govorico. Ko si namreč predočimo svojo

polpreteklost in se ozremo tudi po današnjem življenjskem prostoru, kjer naj bi se slovenski jezik izražal s posebnim zaupanjem in prepričljivo močjo, ugotovimo, da Slovenec ni kongenialen svojemu jeziku. Slovenski človek se ne izraža tako, kakor ga k temu vabi njegov razviti, razčlenjeni in prozni jezik. Ugotovitev je še globlja: slovenski človek se svojega razvitega jezika ne poslužuje tako, kakor ga k temu vabi njegova zahtevna in razčlenjena stvarnost, družbena in moralna.

Ne gre torej le za zunanjo jecljavost,

pač pa za notranje slabotni odnos do izra-pesništvu. Ta mož je hotel rešiti vprašanje, ali je mogoče tudi v slovensčini tako pisati pesmi, da bi se lahko merile s slovestvom drugih narodov. Njegov učenec Prešeren je dokazal, da lahko. Čop je posegel tudi v črkarstvo »pravdo«.

Leto 1830 je izšel prvič pesniški almanah »Kranjska čbelica«. Glavno zaslugu pri tem je imel knjižničar ljubljanske licejske knjižnice Miha Kastelic. Izobraženci so ta almanah z navdušenjem sprejeli, čeprav so mu nasprotovali taki, kot na pr. Kopitar. Ta je zameril Prešernu, da je uvajal v slovensko slovestvo nove oblike pesmi, namesto da bi le posnemal preprosto narodno pesem. Janzenističnim duhovnikom tudi niso bile všeč Prešernove zaljubljenke pesmi. Zagovarjal pa je list Matija Čop.

Poleg Prešerna so v čbelico pisali zlasti Ignacij Holzapfel, Jakob Zupan in Blaž Potočnik, čigar pesmi so bile zelo poljudne in je nekatere tudi uglašil, kot na primer Zvonikarjeva.

Romantika in boj za črkopis

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Po zatonu Napoleonove Ilirije, kjer so Francozi uvedli in organizirali slovensko šolstvo, so tudi Avstrijci hoteli pritegniti Slovence. Zato so leta 1811 v Gradcu ustanovili prvo stolico za slovenski jezik. Poučeval pa je na tej stolici slovenščino Janez Primic (1785–1825), doma iz Zaloga pri Šmarju na Dolenjskem. Ta je sestavil prvo slovensko šolsko čitanko z naslovom »Nemško-slovenska branja«.

Vzgojne in zabavne spise znanega mladinskega pisatelja Kristofa Šmida je začel prevajati Matevž Ravnikar (1776–1845), doma iz Vač, bogoslovni profesor v Ljubljani in pozneje tržaški škof. Izdal je Zgodbe sv. pisma za mlade ljudi. Slovstveni zgodovinarji so mu dali ime »oče slovenske proze«.

Na ljubljanskem liceju je poučeval slovensčino stolni katehet v Ljubljani Franc Metelko (1789–1860). Izdal je slovensko slovnico, ki je najboljša in najpopolnejša slovenska slovnica. V njej je Metelko prvi znanstveno določil slovensko izreko. Metelko je uvajal poseben črkopis, ki mu pravimo »metelčica«.

Drugi pisatelj, ki je uvajal nov črkopis je bil Peter Danjko (1787–1873) iz Sv. Petra pri Radgoni na Štajerskem. Tudi ta je izdal slovensko slovnico. Bil je jezikoslovec in nabožni pisatelj. Njegov predlog za črke »č, š, ž« se imenuje »danjčica«.

Anton Murko (1809–1871), doma iz Slovenskih goric na Štajerskem je tudi izdal v Gradcu slovensko slovnico in pa slovensko-nemški ter nemško-slovenski slovar.

»Kranjska čbelica«

Pomembna osebnost v tej dobi je bil tudi Gorenjec Matija Čop (1797–1835), profesor klasičnih jezikov in nazadnje knjižničar ljubljanske knjižnice. Govoril je 17 jezikov, pisal je pa zelo malo. Pomemben je predvsem zato, ker je bil Prešernov vodnik. Pri njem je dobil pesnik Prešeren temeljit pouk o antičnem in romanskem

PREMISLI

- Ne puščaj stvari za jutri!
- Trudiš se, da bi bil posveten, lahko-miseln in nepremišljen zato, ker si strahopeten. Kaj je drugega kot strahopetnost to, da se nočeš sprijazniti s samim seboj?
- Predsodki! Ne izgublaj sil in časa, kar oboje si od Boga prejel, z metanjem kamnov za psi, ki nate lajajo ob potil Preziraj jih!
- Bodi močan. Bodi moški. Bodi mož. In potem... bodi angel.
- Kaj, da ne moreš storiti nič več? Ali ni mogoče bolj res, da ne moreš storiti nič manj?
- Pisalni stroji, ki avtomatično prenašajo stenogram, so pač sanje vseh pisarn. V Ameriki so zdaj izdelali tak stroj, ki spreminja stenografijo, ki jo je sicer res moral napisati stenografski pisalni stroj, avtomatsko v normalno strojno pisavo. Naprava prestavlja najprej stenografske znake v običajne črke, ki jih nato tipka električni pisalni stroj. Stroj zaenkrat še ni na prodaj.

ZA NAŠE MALE

UGANKE

Če pridenes, je manjše.
Če odvzameš, je večje.

(euref)

Štirje po vasi tekó,
pa se nikdar ne ujemó.

(nzoa pri vesov)

Kadar me na noge postavijo,
po glavi hodim.

(mradpod eu [reboz])

Za dobro voljo

Pri piščancih

»Ali ti veš, Mojca, zakaj pridejo piščanci iz jajc?« — »Seveda vem. Zato, ker se bojé, da bi jih mama ne skuhala.«

Earl Derr Biggers:

34

KITAJČEVA

papiga

»Tiho in sedite!«

Veliki P. J. je grdo pogledal svojega neznanega nasprotnika, potem pa je s tako težo sedel na stol, da je zaškripalo.

»Gospod Gamble!« Chan je otipal tudi drobno profesorjevo postavo. »Svojo lično malo pištolino ste pustili v svoji sobi? Ravno prav. Tu je vaš stol, velecenjenil! In gospoda Thorna ne smemo pozabiti: on tudi ni oborožen. Lepo prosim, tu je tudi za vas udoben sedež!«

Stopil je nekaj korakov nazaj in z zadovoljnim muzanjem motril osuplo družbo. »Viktor, vdano predlagam, da se pridružite skupini, vi nespametni mladi mož — kar ste vedno bili — že v Honoluluju!« Porinil je pleten naslanjač med sedeže in zbirko orožja na steni ter pogledal na uro. »Tudi jaz se bom drznil sestiti; kajti treba bo morda dolgo čakati. Gospod Thorn, vzemite robc in zavežite svojemu šefu ranjeno roko!«

»Česa pa čakamo, hudiča?« je siknil milijonar, od gneva kar modrikast.

»Da se vrne gospod Bob Eden. Imam mu marsikaj sporočiti.«

Nejevoljno je bledi tajnik opravil svojo samaritansko dolžnost. Spešno je tiktakala velika stenska ura. Potrpežljivo, z nemajnostjo svojega plemena je zrl Charlie Chan na četico svojih jetnikov. Minilo je petnajst minut, prešlo je pol ure — mali kazalec je prekoračil osem.

Viktor Jordan je nepotrpežljivo drsal na stolu. Kako je mogel kdo nespoštljivo ravnati s tem borzizjanskim magnatom! »Charlie, ti res nisi zdrave pametil!« je razjarjen meketal.

»Naj bol Bomo počakali in videli!«

Na dvorišče je priropotal avto. Chan je pokimal. »No, konec je dolgega čakanja! Kmalu bo gospod Eden tukaj!«

Nekdo je potrkal. Oblastno je vstopil močan gospod z rdečim obrazom, sledil mu je slok, a tršast spremljevalec.

Madden je planil kvišku. »Inšpektor Bliss! Kaka sreča, da ste prišli — ravno o pravem času!«

»Kaj pa vse to pomeni?« se je čudil sloki.

»Gospod Madden,« je hreščal policijski častnik, »pripeljal sem s seboj sodnika, gospoda Harleya Coxa. Dozdeva se mi, da naju potrebujete.«

»Vsekakor! Tale mežikavi dečko je zblaznel. Razoročite in primite ga!«

Cox je stopil k Azijcu. »Daj mi svoj samokres, John! Veš, kake posledice ima to: Kitajec s strelnim orožjem v Kaliforniji! Deportacija. Moj Bog, celo dva ima!«

»Gospod sodnik,« se je dostojanstveno opravičeval Charlie, »dovolite, da se vam predstavim: kriminalni asistent Chan od havajske policije.«

Široko se je zakrohotal sodnik. »Kaj praviš! In jaz sem kraljica iz Sabe! Ali boš spustil iz tace še drugo orožje, ali se mar hočeš protiviti uradniku Združenih držav?«

»Ne protivim se, le opozarjam vas, da sem vaš stanovski tovariš in bi vas rad obvaroval pred zmoto, ki bi vam lahko povzročila bridko kesanje.«

»To nevarnost rad prevzamem nase, moj dragi! Torej, kaj se godi tukaj?« Sodnik Cox je nagovoril gospodarja. »Prihajava radi umora Louieja Wonga. Bliss je presenetil snoči vašega rumenega kuharja z vašim gostom, gospodom Edenom, na železnici, v civilni obleki in v zelo sumljivem tovarištvu.«

»Na pravi sledi ste,« je zagotavljal gospodar. »Ni dvoma, da je on zabodel Louieja. Poleg tega pa ima pri sebi biserni niz, ki je moj. — Prosim, vzemite mu ga!«

»Rad, gospod Madden!« Sodnik je hotel začeti telesno preiskavo, toda Chan ga je prehitel: prostovoljno mu je izročil bisere.

»Izročam vam jih, da jih hranite. Kakor čuvar postavite ste odgovorni zanje. Pomislite, kaj delate!«

Cox si je ogledoval nakit. »Sami prelestni komadi. Pravite, gospod Madden, da so biseri vaši?«

»Kajpada... Pred štirinajstimi dnevi

sem jih kupil v San Francisku s posredovanjem draguljarja Aleksandra Edena — od matere tega gospoda Jordana. Bili so njena rodbinska last.«

»Popolnoma točno!« je vneto potrdil Viktor.

»To mi zadošča!« je odločil sodnik.

»Povem vam, da sem od policije v Honoluluju.«

»Čenče! Morda misliš, da bom tebi več verjel kakor možu, kakršen je P. J. Madden? — Gospod Madden, tu so vaši biseri...«

»Počakajte!« je ugovarjal Chan. »Ta Madden pravi, da je on tisti, ki je kupil bisere od draguljarja v Frisku. Vprašajte ga, prosim, kje je ta trgovina.«

»Na Poštni cesti!« je besen zaškripal Madden.

»V katerem delu Poštne ceste? Ravno nasproti je znamenito poslopje. Katero poslopje?«

»Gospod sodnik,« se je košatil milijonar, »ali me res sme kitajski kuhar tako izpraševati? Odklanjam odgovor. Biseri so moja pridobljena lastnina.«

Viktor Jordan je široko odprl oči. »Stojte!« je zakrilil z rokami. »Naj sedaj jaz vprašam! Moja mati mi je pripovedovala o časih, ko ste jo spoznali. Kaj ste bili tedaj?«

»To je moja stvar!« Krvavo rdeče se je zabliskalo v Maddenovih očeh.

Sodnik si je gladil čelo, ne vede, kaj bi storil. »Morda pa bi le rajši obdržal niz za nekaj časa,« je premišljal. »Toda povej, John... Oprostite, kriminalni asistent

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O

B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

Moji vojaški čevlji

Kot rekrut-novinec sem prišel v Gradec v kasarno. Vrglo me je iz mirne domače vase v vojaški svet, ki je imel čisto druge življenjske nazore.

Koj prvi dan so nas preoblekli. Svojo civilno obleko smo povezali v culo in pred nas so nametali staro, oguljeno uniformo, ki je imela le še sled nekdanje lepe modre barve. Ogledovali smo jo in se spogledovali. Medtem pa so nametali pred nas še kup starih čevljev. Nekateri so imeli še kar srečo. Jaz sem bil pa le preveč izbirčen in sem dobil na koncu stare, velike čevlje, katerim je manjkala večina žebeljev. Nakoval sem jih, da sem imel v vsakem čevlju predpisano število štiriindvajset žebeljev. Drugo jutro pa hajdi na vežbališče! In zvečer, ko sem »biksals« svoje čevlje, sem zapazil, da spet manjka skoraj polovica žebeljev. To se je ponavljalo vsak dan, dokler se me ni usmilil korporal in me peljal v skladišče, kjer sem dobil dobre čevlje, iz katerih niso žebliji kar naprej ven padali.

Po dobrem letu sem bil premeščen v Celovc. Kmalu nato so sledili strelji v Sarajevu; smrt prestolonaslednika nas je pretresla. Vse se je balo nečesa hudega, kar je ležalo v zraku. Bila je sobota, pa sem prošil za dopust, da bi pogledal čez nedeljo domov. Pa mi pravi stotnik:

»Mogoče bo še danes mobilizacija, potem pa ne bo nič več z dopustom, zato kar takoj pojdi domov!«

A sem zamudil vlak in se počasi in otožno vračal v vojašnico. Ko pridem mimo neke tiskarne, priteče iz nje fant in zakliče: »Soldat, Krieg ist!« ter mi stisne v roke posebno izdajo lista.

Že speči Celovec se je na mah prebudil. V bližini trga se je oglasila vojaška godba kranjskega polka. Vse je drlo na ulice in začelo vpiti: »Hoch der Krieg! Nieder mit die Serben!« Prišel sem v človeški vrtnec, kjer je vse kričalo in vpilo, jaz sem pa žalosten molčal. A to je bilo že narobe. Pa zaslišim poleg sebe glasove:

»Vojak, ali spiš? Vojna je tula«

Kot bi se prebudil iz sanj, sem tudi jaz hotel zaklicati, a kmalu bi zaklical narobe — in glas mi je k sreči zamrl na ustnicah. Ustrašil sem se, kajti množica bi me še kamnala; tih in potrt sem se vrnil v vojašnico.

Drugo jutro so nas preoblekli v sivo vojno obleko; izgledali smo v njej skoraj kakor mrličji. Dobili nove vojaške čevlje, ki so nas ne dolgo potem ponesli na ruske bojne poljane, kjer pa me je že po nekaj tednih zadela sovražna krogla.

Ranjen ležim v opuščeni vojaški bolnišnici v Grodoku blizu Lvova. Most čez tamkajšnjo reko so zadnje odhajajoče edinice avstrijske vojske porušile in mi smo čakali,

kako bo nas sprejel sovražnik. Kar naenkrat pogleda skozi vrata kosmata kozaška glava, a se takoj umakne. Nato stopi v sobo ruski oficir, ki nam pove, da smo vsi ujeti, ter še vpraša, če smo vsi ranjeni; obljubi nam za drugi dan zdravnika.

Naslednji dan pa so nas namesto zdravnika prebudili strelji in šipe so pokale ter se lomile. V teh bojih se je fronta premaknila bolj na zapad. Čez čas je streljanje le potihnilo in ruski pionirji so v reki začeli zabijati pilote ter začeli popravljati most, po katerem je potem hrumelo noč in dan proti zapadu.

K nam ranjencem je prišla ruska saniteta in začeli so tudi meni menjati obveze. Ker je bila moja uniforma vsa krvava, so me čisto slekli, nato pa dali le novo srajco in spodnje hlače ter me nesli nazaj na moje ležišče. Od vsega so mi ostali samo še čevlji, ki sem jih dobil še na Koroškem, ter svetinjska na vratu, katero nam je dal pater kapucin, ko smo odhajali iz Celovca.

Dnevi so minevali in bolnico so začeli prazniti. Neke večer so zavili tudi mene v odejo. Pograbil sem svoje edino bogastvo: čevlje in žlico, in nesli so me na kmečki voziček ter položili na slamo k še nekemu ranjencu. Vozili smo se celo noč. Ko pridemo zjutraj v Lvov (Lemberg), pristopi k našemu vozu neki vojak in vpraša, iz katerega polka sva in kakšne poškodbe imava. Tovariš je povedal, da sva hudo ranjena; nato sva prišla v tamkajšnjo bivšo avstrijsko vojaško bolnico, ki so jo Rusi tudi zajeli z vsem osebjem. Prenesli so me v posteljo, a čevlje sem še zmeraj držal v naročju; neka sestra mi je dolgo prigovarjala naj jih oddam, in obljubila da jih dobim nazaj, ko bom odšel iz bolnice. Nato sem jih ji le izročil.

Minevali so tedni in meseci. Polagoma so me zdravniki spravili na noge in že se je slišalo, da ne bom več dolgo tukaj. Prošil sem sestro, da bi pogledala, kje so moji čevlji in če bo tudi kaj obleke zame. Ta pa mi je koj povedala, da moji čevlji že hodijo nekje po ruski stepi in tudi za obleki ni več kaj prida.

Obiskovale so nas ženske iz mesta in nam nosile priboljške. Tako sem vse to potopil neki dobrotnici, ki mi je prinesla toplo jopo, par dni nato pa še popolno uniformo svojega moža, ki je svoje dni služil pri topništvu. Obleka mi je bila kot umerjena; samo čevlji — moja prevelika noga ni hotela nikakor vanje! Čez nekaj dni pa sem bil vendar oblečen in tudi obut — imel sem lepe, nizke čevlje. Zdravnik je pustil odstraniti moj bolniški list, kar je pomenilo, da sem sposoben za ujetniški transport v Rusijo. Peljali smo se s konjsko vprego na postajo; že tam sem bil kot kup

nesreče, a kljub temu sem šel naprej z vlakom v Berdišev in od tod v ukrajinsko prestolnico Kijev.

Na sveti večer leta 1914 sem že ležal spet v bolnici v Kijevu. Vse je bilo tiho in mirno, saj je bil vsak s svojimi mislimi doma. Kar naenkrat se odpro duri in tam stanujoči Čehi so nam prinesli darila, nekaj sladkorčkov, cigarete in peciva. Vse je zaživelo in bili smo razigrani kot majhni otroci, veseli teh skromnih darov.

Drugi dan so nas pregledovali, če smo dovolj toplo oblečeni za mrzlo rusko zimo. Mene z mojo lepo uniformo so imeli najprej za kakega oficirja. Ko zamikam, so še pogledali moje nizke čevlje in začeli zmajevati z glavo. Ker seveda za zimo v Sibiriji niso bili pripravljeni, sem dobil še lepe ruske škornje. Lepo sem se jim zahvalil. Najprej sem mislil pustiti svoje rjave nizke čevlje kar vojakom, pa me je že hudič premotil in sem si mislil, da jih mogoče lahko prodam, zato sem jih spravil.

Nekaj dni nato je šel naš bolniški transport naprej v Moskvo. Komaj smo bili razdeljeni po sobah, že pride neki Rus in mi vzame moje lepe, tople škornje. Ponujal sem mu rjave nizke čevlje, pa se mi je sa-

slali zopet naprej proti vzhodu in zadnja postaja v Evropi je bila trdnjava Nižnij Novgorod, današnji Gorki. Od tu pa smo potovali z dolgim vlakom še naprej — Sibiriji nasproti. Svoje ležišče sem imel v »tretji etaži« v vlaku in tako sem lahko vsaj malo pogledal po zasneženih poljanah. Počasi je začel lesti vlak v velikih vijugah navzgor v Uralsko pogorje. Na obmejnih postaji smo se nekaj časa ustavili in tako smo videli velik obelisk, na katerem je na eni strani zapisano Evropa, na drugi pa Azija.

Prišli smo do mesta Omsk, kjer so odpeli od vlaka 7 vagonov samih bolnikov, med njimi tudi onega, v katerem sem bil jaz, ter nas peljali spet nekoliko nazaj. V nekem malem mestu je policija odprla vagon, nas napodila ven in nas gnala skozi mesto. Noč je bila izredno mrzla; da ne bi zmrznili, je stražar potrkal na vrata vsake hiše; ko je gospodar odprl, je potisnil pet do šest ujetnikov v hišo ter z ostalimi odšel dalje. Rus nas je rad ali nerad moral imeti čez noč in pospali smo kar po tleh.

Zjutraj so nas spet polovili in nam v neki strgani baraki dali nekaj malega jesti. Bil je sicer že marec, a je kljub temu bilo sila mrzlo. Pri naši skledi nas je jedlo deset in nekemu Tirolcu je pri jedi zmrznil nos, zato ga je stražar pustil v hiši. Nas pa so postavili v vrsto in nam veleli, da naj gremo do prihodnje vasi. Ko smo prišli v gozd, je straža sedla na sani in se odpeljala naprej. Mi pa — kakor je kdo mogel — smo šli počasi za njo.

Mene sta mrz in dolga hoja zelo utrudila in sem zaostal. Na misel so mi prišli volkovi in že sem se začel poslavljati v mislih od lepe Koroške. Kar zaslišim za sabo zvonce: neki Sibirec se je pripeljal s tremi konji, tako da sem se mu komaj umaknil. Obstal je in me potegnili na sani. Zdaj pa je šlo, kmalu sva prehitela vse in se že bližala vasi. Naenkrat se sani malo nagnejo in jaz, ves premražen in trd, kakor sem bil, se zvrnem v sneg, Sibirec si je mislil, zdaj bo že prilezel peš do vasi, in je počil z bičem ter se odpeljal. Pa me je pobral prvi naših, me del na ramo ter me porinil v prvi hiši na dere (to je bila tudi v naših starih domovih nekakšna polica nad pečjo). Sibirka mi ponuja čaja, a niti tega nisem mogel piti; zaspal sem, kot bi bil mrtev. Zjutraj me začne cukati in buditi; ko se oglašim, hitro zakliče drugim, da sem še živ.

Drugi dan sem se spravil le s težavo naprej do druge vasi; k sreči ni bilo tako daleč in zvečer sem tam v neki hiši na zapecu prav dobro zaspal. Zjutraj smo še dobili čaj in kruh, a ko hočem obuti škornje, šele zapazim, da so mi noge tako otekle, da pri najboljši volji ne gredo noter. Začel sem se pogajati z gospodarjem, da bi kako zamenjala. Nazadnje mi prinese svoje stare »volenke« (suknjeni škornji). Hotel sem, naj mi doda vsaj še kak rubelj, a možakar ni hotel nič slišati; rekel je le, da jih lahko spet zamenjam, ko se bom vračal.

Zdaj mi je bilo vsaj enkrat spet toplo v noge in srečno sem dospel v Irbit. Neko skladišče je bilo preurejeno za nas ujetnike. Ležišča so bila v treh etažah; jaz sem bil bolj zgoraj in imeli smo še kar toplo. A s toploto je prišel k nam tudi mrčes. V kuhinjo smo imeli skoro kilometer daleč in jed je bila tudi še kar dobra, čeprav je bil samo ričet in malo mesa, drugi dan pa spet ričet in malo več kaše. Dopoldan in popoldan pa smo lovili po dve uri uši, a se jih nismo mogli znebiti. Prišla je pomlad in jaz sem čofotal s svojimi »volenkami« po vodi, ko smo hodili po hrano, če nisem hotel biti lačen.

Spet je bil sestavljen transport; kdor ni imel čevljev je dobil nove. Tako sem tudi jaz spet prišel do dobrih škornjev. Ti so me pa spet tako ribali, da nisem prišel nikamor. Zato sem jih zamenjal za močno obite planinske čevlje, kateri pa so mi bili spet pretežki. Končno mi je dal neki tovariš zanje še dobre navadne vojaške čevlje, ki so me po treh letih ujetništva le prinesli nazaj v domovino.

Tratnikov oče

Za dobro voljo

Tolažilo. — On: »Denarja nimam, gospodična Ančka, moja pamet je vse moje premoženje.« — Ona: »Potolažite se, gospod, ubožstvo ni nikaka slabost.«

Silvin Sardenko:

V PLANINAH

Oj planine na višavah,
moj pozdrav vam iz dolin!
Kaj mi boste tujcu dale
za spomin?

Resja nočem, rož ne maram,
pesmi imam sam,
hrepenenja po darovih
ne poznam.
Dajte svoje tihe sanje,
dajte mi svoj rajski mir;
ako ne, pri vas ostanem
kot pastir.

mo smejal. Spet sem moral moledovati za druge čevlje. Peljali so me v skladišče in tukaj sem moral oddati najprej svoje nizke čevlje, potem pa me je podoficir postavil pred kup starih izhujenih in strganih čevljev; za mene tudi tukaj ni bilo nič pametnega. Na koncu pa le vrže predme par škornjev, in sicer poletnih. Nekaj časa noga ni šla noter, a ko sem spravil iz njih vse stare cunje, je pa le šlo. Tako sem imel dobre poletne škornje sredi ruske zime.

Naša bolnica je bila 4 ali 5 nadstropij visoka in tako sem lahko gledal od lepih zimskih dneh skozi okno ter štel pozlačene ali posrebrene kupole moskovskih cerkva, pa tudi tako zelo znanega Kremlja. Bilo jih je na stotine.

A ne dolgo, kajti iz Moskve so nas po-

za roko zvezanega Phila Maydorfa. Tudi Pavla Wendell in Evelina Madden sta stopili v sobo.

»Dajte tegale novega gosta za tovarišijo njegovemu pobratimu Delaneyu, gospod sodnik!« je srdito menil Madden. »Potem pa sestavim seznamček obdolžitev proti tem hajdukom, da ostanejo nekaj časa na varnem.«

Charlie Chan je dvignil roko. »Še trenutek, prosim! Biserni niz...«

»Ah tako!« Sodnik je izročil Kitajcu družinski nakit Philimorov, ta pa ga je oddal Maddenu v roke. »Zavedam se, da ste jih hoteli prevzeti v New Yorku. A morda boste vendarle tako dobri, da jih sprejmete tukaj. Prenašal sem jih s seboj skoraj do skrajne meje svoje potrpežljivosti. Pobotnico bom prosil kasneje.«

Madden se je nasmehnil. »Torej vi ste gospod Chan! Gospod Eden mi je med potjo pripovedoval o vas. Nikdar ne bom pozabil, koliko se imam zahvaliti vašemu bistremu umu in vaši previdnosti.«

»Le v čast mi je bilo, da sem vam mogel ustreči!«

Sodniku se je mudilo z uradovanjem. »Obtožili jih bomo zaradi roparske tatvine...«

»In še zaradi cele kopice drugih reči,« je dodal Madden, »s poskušanim umorom vred.« Pokazal je svojo ranjeno roko. »Naj vam kratko povem. Splošno že veste, kaj se je zgodilo, treba je le še pojasniti ozadje dogodkov. (Dalje prihodnjič)

jasen glas z verande. »Dognali ste! Toda kako vam je bilo to mogoče ugotoviti?«

»Prejle, gospod Eden, sem mu izbil orožje iz roke. Poglejte obvezo, pa boste videli, da je leva. Prav v tej sobi sem vam dejal, da je Jerry Delaney levičar.«

V odprtih vratih za Bobom je stal utrujen mož ogromne rasti. Eno roko je imel obvezano, lice mu je pokrivala divja brada. Toda z njega je sijalo prirojeno dostojanstvo; kakor graniten stolp je stal tu, čeprav je bila njegova siva obleka raztrgana.

»No, Jerry,« je zamolklo renčal, »izvrstni ste! Pa to mi je pravil vsakdo, ki vas je kdaj videl delovati pri Mc. Guireju. Res izvrstni. Ko tule v moji hiši, v moji obleki stojite pred menoj, se mi zdite pristnejši kakor jaz sam!«

22.

Velikan med vrati je stopil korak v sobo in se pozorno razgledal. Njegov pogled je obstal na Thornu. »No, Martin, svaril sem vas! — Kdo izmed gospodov pa je sodnik?«

Klavrno se mu je približal Cox. »Tukaj! Dozdeva se mi, da ste vi pravi P. J. Madden?«

»Tudi meni se tako dozdeva. Vsaj tako sem vedno sodil. Med potjo smo z neke farme telefonirali policijskemu komisarju, ki nam je povedal, da ste tukaj. — Tu smo vam pripeljali še en komad za vašo zbirko.« Madden je pokazal k vratom verande, od koder je ravno prihajal Holley, vodeč

Chan, če je to vaše ime in naslov — kam pa pravzaprav merite?«

Naglo se je zasukal, kajti orjaški gospodar je stopil k zbirki orožja na steni in je držal pištolo v zavezani roki. »Stoj!« je velel. »Sit sem te komedije! Roke kvišku! S tem mislim vas, gospod sodnik Cox! Gambler, vzemi mu bisere! Thorn, prinesi mi torbo iz moje sobe!«

V enem skoku je Chan kakor panter planil na orjaka ter mu z ročnim udarcem izbil orožje iz roke. »To je edino, česar se človek lahko nauči od Japoncev,« je mlo izjavil. »Gospod inspektor Bliss, poslužite se svoje policijske oblasti in natakните lisice Thornu in tako imenovanemu profesorju!«

Če mi hoče gospod sodnik ljubeznivo vrniti samokres, ki sem ga rabil kot detektiv na Havajih, bom lahko krotil tega gospoda Maddena!«

»Seveda ga dobitel!« je jecljal Cox. »In čestitam vam. Nikdar nisem videl še toliko poguma in duševne prisotnosti...«

Veseli nasmeh je preletel Chanovo polno rumeno obličje. »Prosim oprostite, če ugovarjam! Zadnjič sem navsezgodaj zjutraj izpraznil vse orožje tu na steni. Prašno opravilo — toda zelo koristno, kakor se je pravkar pokazalo.« S plamtečim pogledom je vzel na muho skrušenega orjaka zraven sebe. »Roke kvišku, Jerry Delaney!«

»Delaney?« je ponovil sodnik, ki ni ničesar razumel.

»Dobro ste naredili, Charlie!« je zaklical

(Nadaljevanje s 5. strani)

Filmski pregled — 19.30 Na sedmi stezi — športna oddaja — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Cikcak 20.35 Celovečerni film — 22.00 Zadnja poročila.

SOBOTA, 19. novembra: 9.40 Televizija v šoli — 14.50 Televizija v šoli — ponovitev — 17.10 Poročila — 17.15 Zviti Pejo — lutke — 17.35 Kje je, kaj je — 17.50 Reportaža studia Titograd — 18.10 Vsako soboto — 18.25 Televizijski obzorik — 18.45 S kamero po svetu — 19.10 Operna scena — 19.40 Cikcak — 20.00 Televizijski dnevnik — 20.30 Ekspedicija — serijski film — 21.00 Humoristična oddaja — 21.50 Zabavna glasba studia Sarajevo — 22.05 Serijski film — 22.55 Zadnja poročila.

Avstrijska televizija

PETEK, 11. novembra: Televizija v šoli: Jomo Kenyatta — goreča sulica — 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 Jaz in gospod direktor — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Z besedo in dejanjem: Naša posvetovalna oddaja — 19.00 Potrošnik. Naš potrošniški pregled — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Sprehod skozi deželo filma — 21.15 Športni prenos — 22.10 Čas v sliki — 22.30 Jazz v Evropi.

SOBOTA, 12. novembra: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za družino: Na knjižni polici — 17.35 Uči se boriti brez ubijanja — 17.55 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.00 Družina Leitner: Starši in otroci — 18.30 Kratka poročila — 18.40 Kaj vidimo novega? S Heinzom Conradsom — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Hčerka graditelja vodnjakov, komedija — 21.50 Pustolovščina in v žarometu „Sedem dni časovnih dogodkov“ — 22.20 Naš nočni program: Znak kaže rdeče, kriminalni film.

NEDELJA, 13. novembra: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Saltkrakan. Počitnice na Vranjem otoku — 17.30 Mladinski svet — 18.00 Vrtovi na morskem dnu. Žive fosilije (okamnine) — 18.30 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.35 Za družino: Šah za vse — 19.00 Operne deske: Oddaja opere „Tiefland“ (Nižava), Eugena d'Alberta — 19.30 Aktualni športni pregled — 20.10 1. večerna poročila — 20.20 Trikrat poroka. Newyorška burka Anne Nicholove, nemška prevedba Felixa Saltena — 22.00 Kristjan v času — 22.15 2. večerna poročila.

PONEDELJEK, 14. novembra: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: Tečaj francoskega jezika — 19.00 Kraljica instrumentov — slavne orgle. Velike slavnostne orgle v samostanski baziliki v Klosterneuburgu — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki s športom — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Pomnite še? Pogled nazaj za osvežitev spomina — 21.25 Športni prenos — 22.40 Dovolite? Plesni tečaj z zakoncem Fern — 23.10 Čas v sliki.

TOREK, 15. novembra: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleškega jezika — 19.00 Preudarjanje prinaša obresti — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Veselite se življenja, filmska komedija — 21.35 Obzorja, pojasnila, poizvedovanja, razgledi — 22.20 Čas v sliki.

SREDA, 16. novembra: 10.00 Televizija v šoli: Prva pomoč je odločilna — 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 Pomnite še? — 12.15 Obzorja, pojasnila, poizvedovanja, razgledi — 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Listamo po slikanici — 17.30 Candy in Cactus (II.). Danski doprinos k mednarodni lutkovni izmenjavi — 17.45 Za otroke od 11. leta dalje: „Srečni ribič“ — 18.10 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma:

KONSUM

über 100 Jahre jung

Das alles ist der KONSUM!

1.600 KONSUM-Märkte, Selbstbedienungs- und Bedienungsläden

44 Kaufhäuser

88 Produktionsbetriebe

eigene Großimporte
moderne Lagerhausbetriebe
eigene Transportmittel

und 440.000 Familien, die Eigentümer dieser Unternehmungen sind.

**Darum
für Menschen unserer Zeit**

KONSUM

Tečaj francoskega jezika — 19.00 Prizori iz Avstrije — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Prenos zapadnonemškega radia: „V Damask“, televizij-

ška igra Augusta Strindberga — 22.55 Čas v sliki.

ČETRTEK, 17. novembra: 11.00 Televizija v šoli: Kratka poročila — 11.03 Kemija vsak dan — 12.00 Pojem osrednje projekcije — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Benvenuti v Italiji: Tečaj italijanskega jezika za začetnike — 19.00 Športni kalejdoskop — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 „Mačka v žaklju“ (1). Kriminalna igra v dveh delih, po romanu Jamesa Hadleya Chaseja — 21.30 Dovolite? Plesni tečaj z zakonsko dvojico Fern — 22.00 Čas v sliki — 22.20 Iz prve roke. Kritična kulturna zgodovina.

PETEK, 18. novembra: 10.00 Televizija v šoli: Prva pomoč je odločilna — 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 Veselite se življenja — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Nemščina za domačine. Kabaretni poskus za splošno jezikovno izboljšanje — 19.00 Kuhinja v televiziji: Kuhinja za diabetike — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Može in sile: Martin Luther King — 21.05 Lastni izdelek: „Ollanatrída“. Komedija Alexandra Lernet — Holenja — 22.15 Čas v sliki — 22.35 „Carneval“, Roberta Schumanna.

SOBOTA, 19. novembra: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za družino: Pri cvetličnem doktorju — 17.25 Gost pri Franzu Nablu — 17.55 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.00 Stališče. Aktualna reportaža — 18.30 Kratka poročila — 18.40 Kaj vidimo novega? S Heinzom Conradsom — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.15 Izplača se potovati v Pariz. Glasbene vsakovrstnosti — 21.35 Večerna poročila in v žarometu „Sedem dni svetovnih dogodkov“ — 22.05 Naš nočni program: „Mačka v žaklju“ (2). Kriminalna igra Jamesa Hadleya Chaseja.

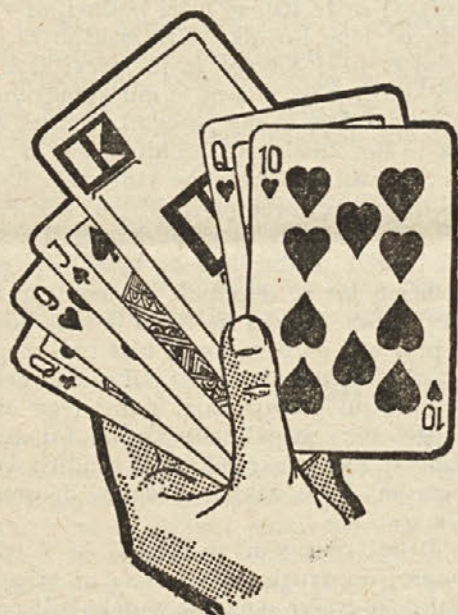
SADJARJI!

Sadna drevesa vseh vrst v veliki izbiri v strokovni drevsnici jabolčnih, hruškovih in češnjeh drevesc. Po znižanih cenah dobite: orehe, češnje, slive, naravne ribezlje, kosmulje in vinske trte.

Ing. MARKO POLZER, pd. Lazar ST. VID V PODJUNI

**Velika zaloga
perila
blaga
in volne
za moške, ženske in otroke**

L. Maurer
Klagenfurt, Alter Platz 35

HANZEJ KOVAČIČ
Villach - Beljak, Gerbergasse 6

Vse prednosti so v vaših rokah!

Nobeno zgotovljeno stanovanje še ni popolno, zato tudi Vi ne pozabite: KOVA-POHIŠTVO napravi Vaš dom prikupen.

Preden kupite pohištvo, obiščite tudi našo trgovino in se prepričajte o naši kvaliteti, cenah in pogojih.

- DOSTAVLJAMO
- OPREMLJAMO PO MERI
- SVETUJEMO VAM
- POSKRIBIMO VAM KREDIT

Družabni večer

v hotelu RUTAR
v Dobri vesi.
v soboto, 19. nov. 1966
ob pol 8. uri.
S slovenskim barvnim filmom
„Gorenjska ohcet“,
igra in poje
„Slovenski oktet“.
Nato prosta zabava s plesom.

Ure in nakit v veliki izbiri pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9
Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

V dolgih zimskih večerih Vam bo najboljši razvedrilo TELEVIJSKI IN RADIJSKI APARAT

od domače tvrdke

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja, p. Dobria ves
Zelo ugodni plačilni obroki!

ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

...gut, besser,

A&O

Vom 11. bis 17. November 1966:

ASO TEE-AUFGUSSBEUTEL 9.-
Für je 2 bis 3 Tassen - 2 PACKUNGEN (= 24 Beutel)

TEEGLÄSER ORIGINAL JENA 9.80
feuerfest, mit Henkel 1 Stück

A&O HAUSHALT-SCHOKOLADE 10.90
zum Essen, für Schoko-Bäckereien 400-g-Tafel

MAKRELENSALAT 7.40
»à la bretonne«
Makrelenfilets mit Bohnen 2 DOSEN (1/2-club)

A&O INLÄNDER-RUM 19.50
besonders aromatisch 38% 0,5 Liter

feinst gemischte „ANDY“-BÄCKEREI 9.20
ca. 450 g

...außerdem noch:
3% A&O-RABATT!

— die Markenware des Monats!

Naš tednik-
Kronika

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave in oglasnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— fr., za Belgijo 250.— bfr., za švico 20.— šfr., za Anglijo 2.— f. sterl., za U. S. A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Rašič, p. Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.